

Wiktor Z. Łyjak

SKIERNIEWICKI RÓD BINDERÓW W ŚWIETLE AKT NOTARIALNYCH BONIFACEGO GROTOWSKIEGO Z RAWY MAZOWIECKIEJ (1808–1834)

Streszczenie: Skierniewice, położone w powiecie rawskim, województwie mazowieckim, stały się mniej ważnym ośrodkiem po wyjeździe prymasa Antoniego Ostrowskiego, nastąpionym w dniu 9 czerwca 1782 roku. W czasach, kiedy weszły w skład Prus Południowych administrowali tutaj Niemcy, Polacy w okresie Księstwa Warszawskiego, a później, w ramach Królestwa Polskiego pod patronatem carskim, urzędnicy polscy z nadania obcego monarchy.

Ranga miasta wzrosła wówczas, gdy na jego rubieżach poprowadzono drogę żelazną Warszawsko-Wiedeńską.

W powiatowej Rawie Mazowieckiej rezydował rejent Bonifacy Grotowski, w którego obecności spisywano akta, w Rawie, bądź w innych miejscach, do których bywał wzywany. Notariatu nie obejmowała rejonizacja, zatem zeznawać można było w dowolnym miejscu, przed dowolnym rejentem. Z tego względu także w innych miastach, m.in. w Warszawie, znaleźć można akta obejmujące skierniewickie sprawy.

Księgi notarialne są bezcennym źródłem informacji, wobec niewielkiej ilości zachowanych źródeł archiwalnych, których zasób od czasów Księstwa Warszawskiego powinien obejmować księgi cywilne: akta urodzonych, małżeństw i zgonów osób wszystkich wyznań, a także rzymskokatolickie księgi parafialne: ochrzczonych, małżeństw, zgonów i pochowanych.

Autor ma zamiar opublikować w osobnej książce wszystkie dokumenty notarialne dotyczące Skierniewic, znajdujące się w zbiorach akt i repertoriach pozostałych po Bonifacym Grotowskim. W niniejszym artykule zajmuje się jedynie rodem Binderów, którego przedstawiciele nosili zaszczytny tytuł obywateli miasta. Reprezentowani są w Skierniewicach od końca XVIII wieku do czasów współczesnych.

Słowa kluczowe: Rodzina Binderów, mieszczaństwo, notariat, genealogia.

Summary: Skierniewice, located in Rawa County, Masovian Voivodeship, became a less important center after the departure of Primate Antoni Ostrowski on June 9, 1782. At the time when it became part of South Prussia, it was administered by Germans, Poles during the Duchy of Warsaw, and later, within the Kingdom

** Tekst na prośbę Autora nie podlegał opracowaniu redakcyjnemu.*

of Poland under the patronage of the Tsar, by Polish officials appointed by a foreign monarch.

The importance of the city increased when the Warsaw-Vienna railway was built on its borders.

The notary Boniface Grotowski resided in the district Rawa Mazowiecka, in whose presence the files were written down, in Rawa or in other places to which he was summoned. Notaries were not subject to regionalization, so they could testify anywhere, before any notary. For this reason, also in other cities, including in Warsaw, you can find files covering Skierniewice matters.

Notarial books are an invaluable source of information, given the small number of preserved archival sources, the resources of which from the times of the Duchy of Warsaw should include civil books: records of births, marriages and deaths of people of all denominations, as well as Roman Catholic parish books: baptisms, marriages, deaths and burials.

The author intends to publish in a separate book all notarial documents relating to Skierniewice, contained in the collections of files and reperories remaining after Boniface Grotowski. This article deals only with the Binder family, whose representatives had the honorary title of citizens of the city. They are represented in Skierniewice from the end of the 18th century to modern times.

Keywords: Binder family, bourgeoisie, notary public, genealogy.

Nie zachowały się wszystkie akta notarialne sporządzone przez Bonifacego Grotowskiego, lecz wobec licznych braków w skierniewickich aktach metrykalnych (urodzeń lub chrztów, małżeństw, zgonów bądź pochówków) oraz oryginalnych akt miejskich, niejako z konieczności dostarczają jedynych informacji o niektórych osobach, zawieranych przez nie transakcjach, ich koligacjach rodzinnych czy sprawach własności.

Binderowie są bodaj najznamienszym rodem skierniewickim, notowanym w aktach notarialnych od 13 marca 1797 roku. Jego początek dali sukiennik Józef i jego małżonka Barbara z Milewskich. Binderowie pełnili zaszczytne funkcje w strukturach miejskich, dozorach kościelnych czy bractwie.

Mając ku temu sposobność, należy poświęcić im nieco miejsca, zaznaczając wszakże, że jest to tylko niewielki procent z zebranych już informacji. Należy żywić nadzieję, że w następnych latach uda się dodać dalszy ciąg dziejów rodu Binderów.

Binderowie byli sukiennikami. Dziś nie każdy wie, co oznacza ten termin.

Dawniej sukiennictwo wchodziło w skład włókiennictwa, zatem czynności ręcznych bądź maszynowych koniecznych przy produkcji sukna. Była to obróbka surowej wełny, w skład czego wchodziło przędzenie, tkanie i wykańczanie surowej tkaniny. Całość procesu obejmowało: folowanie (rozciąganie na ramach), kartowanie (przeczesywanie sfolowanej, rozpiętej na ramach tkaniny) postrzyganie (ścinanie kosmatej powłoki z gładkich tkanin), prasowanie żelazkiem lub w prasach, farbowanie. Gotowe postawy (sztuki) sukna mogły otrzymywać znaki wytwórcy.

Józef (I) Binder

Pierwszy z aktów zeznanych przed notariuszem Bonifacym Grotowskim, spisany 14 grudnia, po czym uzupełniony 23 tego miesiąca 1808 roku, dotyczył zamiany domów.

Sławetny Józef Binder, mąż Barbary Milewskiej, sukiennik, od 13 marca 1797 roku był właścicielem domu, zabudowań i placu przy ulicy Rawskiej, kupionych za 900 zł od małżonków sławetnych Bogumiła i Franciszki Gorczyckich i oznaczonych w wykazie podatku ogniowego numerem 122. Posesja znajdowała się między domami Guzowskiego i Leguckiego [zapewne o imieniu Ignacy, ślusarza, właściciela domu 134].

Maciej Kamiński vel Kamiński, mąż Anastazji Lipińskiej, którego ojciec nosił nazwisko Kamionka, syn nieżyjących Grzegorza i Teresy z Onuszkiewiczów, odziedziczył po rodzicach dom nr 70 przy ul. Piotrkowskiej. Posesja znajdowała się między domami Franciszka Paszkowskiego i Fabiana Rutkowskiego. Grzegorz i Teresa Kamionkowie kupili ten dom wraz z placem i zabudowaniami za 900 zł polskich od Jana Styszyńskiego 8 lipca 1786 roku¹.

W późniejszym akcie dom przy ul. Rawskiej kupiony w 1808 roku od Józefa Bindera oznaczono numerem 127, a nie – jak wcześniej – 122. Niewykluczone, że na przestrzeni dwóch i pół roku nastąpiła regulacja numerów posesji. Dom ten, będący teraz w posiadaniu Anastazji z Lipińskich i Macieja Kamińskich, zamieniony został 27 lipca 1811 roku na dom nr 100 przy ulicy Ludwika (dawniej Piotrkowskiej) ze stolarzem Antonim i Franciszką z Rutkowskich Grauppe z dopłatą 200 zł polskich².

Józef (I) Binder, 10 listopada 1813 roku mając 60 lat, *w drodze, jadąc do Wyskitek*³, *nagle umarł*. Zapewne ledwie wyruszył z domu, doznał jakiegoś ataku. Następnego dnia, 11 listopada, został pochowany w Skierniewicach⁴, niewątpliwie na publicznym cmentarzu przy kościele Św. Stanisława.

Wiadomość o dacie i okoliczności śmierci Józefa (I) Bindera pochodzi ze spisu inwentarza sporządzonego notarialnie dopiero 17 maja 1814 roku⁵. Wspomniano w nim także o zmarłej przed nim jego pierwszej żonie – Barbarze z Milewskich, z którą miał trzech synów: Jana, Józefa i Walentego. Józef (I) Binder ożenił się powtórnie z Franciszką z Wojciechowskich.

¹ Archiwum Państwowe w Warszawie, Oddział w Grodzisku Mazowieckim [dalej: APW Gr.], Kancelaria Grotowskiego Bonifacego notariusza w Rawie Mazowieckiej [dalej: KGR], sygn. 1, akt 119. Wypis aktu znajduje się w Aneksie I.

² Ibidem, sygn. 4, akt 719.

³ Wiskitki, miasto w pow. żyrardowskim, woj. mazowieckie. W odległości niecałych 30 km od Skierniewic, jadąc przez Puszcze Mariańską.

⁴ Archiwum Diecezjalne w Łowiczu [dalej: AD Łowicz], akta metrykalne, Skierniewice, sygn. 62, *Liber Metrices Mortuorum Ecclesiae Parochialis Skierniewicensis a die 31 Julii 1813. usque ad diem 30 8^{bris} 1822. anni*. Tytuł poszytu jest błędny, gdyż nie są to akta zmarłych, lecz pochowanych.

⁵ APW Gr., KGR, sygn. 7, akt 1333. Wypis aktu znajduje się w Aneksie II.

Małżonkowie Franciszka i Józef (I) Binderowie posiadali dom przy ul. Rawskiej nr 127, kupiony w 1808 roku od Macieja i Anastazji Kamińskich vel Kamięnskich.

Józef (I) Binder pozostawił majątek, którego inwentaryzacji w obliczu notariusza dokonano dopiero 17 maja 1814 roku.

Miał on w Skierniewicach własny dom pod numerem 69, ten sam, który stojąc przy ul. Piotrkowskiej nosił w 1808 roku numer 70.

Spisanie inwentarza uchwaliła rada familijna 16 maja 1814 roku. Należeli do niej: Jan – pełnoletni syn Józefa i Barbary z Milewskich Binderów, Michał Oczarski (który w 1822 roku trudnił się fabrykacją sukna) i Mateusz Legucki – opiekunowie nieletnich synów z tego związku – Józefa i Walentego. Wiadomo, że Józef (II) Binder liczył wówczas 18 lat, natomiast jego brat Walenty miał ich 14. W akcie odniesiono się do drugiego ślubu Józefa (I) Bindera. Według zeznania owdowiałej Franciszki z Wojciechowskich, pozostawała z nim w związku małżeńskim od przeszło półtora roku, zatem należałoby przyjąć, że zawarli go jesienią 1812 roku.

Do wyceny majątku po Józefie (I) Binderze i jego pierwszej żonie Barbarze z Milewskich powołano tak zwanych taksatorów, majstrów sukienicznych Karola Neringa i Andrzeja Neumanna, którzy na tę okoliczność złożyli stosowną przysięgę.

Majątek składał się z nieruchomości, różnych urządzeń i sprzętów oraz gotówki. Stosując takie kryteria, można podzielić go według przeznaczenia – na fabryczny i domowy.

Drewniany dom Binderów, nabyty 14 grudnia 1808 roku, był postawiony w węgiel, z piwnicą, murowanym kominem, miał dwie izby i alkierz. Przykrywał go dach z gontów. Do budynku przymurowany był sklep. Podłoga była z tarcic, a w sieni ceglana posadzka. W oknach z okuciami były duże szyby tafłowe. Dyrekcja Towarzystwa Ogniwego wyceniła wartość budynku na 7000 złotych.

Wydaje się, że naprzeciw domu bądź farbiarni znajdowała się postawiona w węgiel drewniana stajnia kryta gontem. Na zamykanym podwórzu była studnia.

Na tyłach budynków odnotowano oparkaniony ogród owocowy, w którym rosły jabłonie, gruszki, śliwki i wiśnie. Binderowie mieli jeszcze dwa inne ogrody – pierwszy otrzymany mocą spadku po rodzicach przez Barbarę z Milewskich-Binderową i drugi nabyty za 192 zł w nieznanym czasie od Agaty Żałobińskiej.

W dniu śmierci Józefa (I) Bindera, przy wdowie Franciszce z Wojciechowskich miało zostać 17 złotych w monecie srebrnej (co stanowiło równowartość 319 złotych polskich). Jednak, jak zeznała 17 maja 1814 roku, przekazała tę kwotę młodszemu pasierbowi – Józefowi (II) Binderowi, gdyż starszy Jan nie przebywał w domu, gdy umierał ojciec. Wskazała przy tym, że wrócił on z wędrówki dopiero przed kilkoma miesiącami.

Nie były to wszystkie posiadane przez nią pieniądze. Franciszka z Wojciechowskich powtórnie zapytana przyznała przed złożeniem przysięgi, że ma jeszcze dwadzieścia kilka talarów.

Binderowie mieli sprzęty domowe, których wyceną również zajęli się taksatorzy.

Niewątpliwie badaczy zajmujących się sukiennictwem bardziej zainteresuje opis budynków fabrycznych wraz z ich wyposażeniem.

Za domem stała szopa (jak ją nazwano *ciągła*) na słupach, z gontowym dachem, przeznaczona do suszenia sukien. Dalej znajdował się budynek farbiarni postawiony w pruski mur, z murowanym kominem. W miejscu, w którym wyrabiano sukno, odniesiono się do *Porządków Fabrycznych*, określając ich wartość:

<i>Warsztat jeden z potrzebnemi rekwizytami</i>	54. -
<i>Prasa do Sukna i Nożyce 3. do postrzygania z używane z rekwizytami</i>	800. -
<i>Ramu⁶ już Stare dwie do Sukna</i>	100. -
<i>Gręplow niewiele używanych par 20.</i>	100. -
<i>d^o zdartych par 2.</i>	6. -
<i>Kołkow do przedzenia Wełny Starych 9.</i>	18. -
<i>Konikow do gręplowania Wełny 5.</i>	15. -
<i>Caygi⁷ 5.</i>	90. -
<i>Szpulisze 2.</i>	5. -
<i>Skury do Sukna</i>	18. -
<i>Płachta Kupiecka</i>	27. -
<i>d^o d^o</i>	21. -
<i>Wańtuch⁸</i>	8. -
<i>Dekow⁹ Sukiennych 6.</i>	

W inwentarzu zawarto wiadomości o rodzajach sukien wyrabianych przez Józefa (I) Bindera, a po jego śmierci przez najstarszego syna Jana. Pomocna w takim względzie była książka Marty Michałowskiej traktująca o włókiennictwie¹⁰.

⁶ Zapewne: ramy.

⁷ Zapewne obciążki.

⁸ Wańtuch – grube płótno konopne używane na worki i opakowania.

⁹ Deki – przykrycia, pokrowce.

¹⁰ Marta Michałowska, „Leksykon włókiennictwa”, Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, Warszawa 2006.

Tytuł XII. Zapasy, RemanentaSukno.

1. Postaw ¹¹ Koloru jasno Niebieskiego	N ^{no} 2. łokci 30. a f 4. 120. -
2. d ^o d ^o Ciemniejszego Szafir	- 2.- 36. - 120. -
3. Granatowego-	- 3.- 30. - 5. 150. -
4. - Szafirowego	- 2.- 30. - 4. 120. -
5. - Granatowego	- 3.- 30. - 5. 150. -
6. d ^o d ^o	- 3.- 30. - 5. 150. -
7. - Niebieskiego	- 3.- 30. - 5. 150. -
8. Postaw koloru Werdrago ¹²	N ^{no} 3. łokci 27 a f 5. 135. -
9. d ^o d ^o Granatowego	- 4.- 30. - 8. 240. -
10. d ^o d ^o Stalowego	- 3.- 25 - 5. 125. -
11. d ^o d ^o Granatowego	- 3.- 30. - 5. 150. -
12. d ^o d ^o Szaraczkowego	- 3.- 30. - 5. 150. -
13. d ^o d ^o Granatowego	- 2.- 30. - 4. 120. -
14. d ^o d ^o Szafirowego	- 2.- 26. - 4. 104. -
15. d ^o d ^o d ^o	- 3.- 30. - 5. 150. -
16. d ^o d ^o d ^o	- 3.- 30. - 5. 150. -
17. d ^o d ^o Stalowego	- 3.- 30. - 5. 150. -
18. d ^o d ^o Szafirowego	- 2.- 24. - 4. 96. -
19. d ^o d ^o Ciemno zielonego	- 3.- 30. - 5. 150. -
20. d ^o d ^o Granatowego	- 3.- 30. - 5. 150. -
21. d ^o d ^o Ciemno zielonego	- 4.- 30. - 8. 240. -
22. d ^o d ^o Granatowego	- 4.- 30. - 8. 240. -
23. d ^o d ^o d ^o	- 3.- 30. - 5. 150. -
24. d ^o d ^o d ^o	- 2.- 30. - 4. 120. -
25. d ^o d ^o Szafirowego	- 2.- 26. - 4. 104. -
26. d ^o d ^o d ^o	- 2.- 30. - 4. 120. -
27. d ^o d ^o Zielonego	- 3.- 30. - 5. 150. -
28. dwie Rzesztki	- 4.- 20. - 8. 160. -
29. Cztery Resztki	- 2.- 30. - 4. 120. -
30. Postaw koloru Stalowego	- 3.- 30. - 5. 150. -
31. Resztki dwie	- 3.- 30. - 5. 150. -
32. Resztkow Sześć	- 3.- 40. - 5. 200. -
33. Postaw koloru Ciemno Zuelon.	- 4.- 30. - 8. 240. -
34. Postawow 3. z białego po Smierci zmarłego przez Syna ufarbowne	- 2.- 90. - 4. 360. -
35. Bai ¹³ Postaw	- 30. - 4. 120. -
36. Kuczba ¹⁴ Postaw	- 30. - 3. 90. -
37. Kiru ¹⁵ Postaw	- 30. a f. 2 g 12. 72. -
38. z wełny pozostały kamieni 17. zrobiono po Smierci Oyca Sukna w różnych Kolorach Postawow 10.	N ^{no} 2. - 300. - 4. 1200. -
39. z teyże Wełny zrobiono Postaw. 3.	- 3.- 90. - 5. 450. -
40. Rzepniku korcy Cztery - po Zł 15.	52.15.

[adnotacja: Połkorke na oley do 13. Postawow Sukna do pozostałego trzech korcy oleju odtrąca Sie].

¹¹ Postawy sukna, inaczej bale sukna.

¹² Kolor ciemnozielony.

¹³ Baja – gruba, miękka i puszysta tkanina wełniana.

¹⁴ Miękka, kosmata tkanina wełniana, lekko spilśniowana.

¹⁵ Grube, nieco kosmate sukno.

Inne sprawy ujęte w inwentarzu, niewątpliwie zajmujące z różnych względów, zawierają wiadomość o niewskazanym z personaliów płócienniku z Brzezin, który od Józefa (I) Bindera wziął sukno warte 72 złote i nie uregulował należności. Wśród domowych naczyń miedzianych zamieszczono informację o dwóch kociołkach do farbowania sukna i kipie będącej także naczyniem farbiarskim.

Majątek po Józefie (I) Binderze i jego małżonce Barbarze z Milewskich oszacowano na 16 643 zł 11 groszy.

Do tej sumy zgłosiła pewne pretensji Franciszka z Wojciechowskich wdowa po Józefie (I) Binderze, który przed ślubem obiecał zapisać wobec świadków, że gdyby go przeżyła, dostanie po nim 600 zł stanowiących równowartość stu talarów. Wobec krótkiego pożycia (nieco ponad półtora roku) i nagłego zgonu mąż nie wypełnił danego zobowiązania.

W myśl takiego roszczenia 18 maja 1814 r., zatem następnego dnia po spisaniu inwentarza, notariusz Bonifacy Grotowski ponownie przybył do domu nr 69 należącego do Binderów. Zawarto wówczas układ między Franciszką z Wojciechowskich-Binderową i synami Józefa I (Bindera) – pełnoletnim Janem i nieletnimi – Józefem i Walentym, reprezentowanymi przez opiekunów – Michała Oczarskiego i Mateusza Leguckiego. Umówiono się, że wdowa Franciszka otrzyma 400 zł w czterech kwartalnych ratach, poczynając od 1 czerwca 1814 roku, a nadto w dożywocie od przyszłego roku ogród na Glinkach. W zamian wdowa miała wyprowadzić się z domu należącego do Binderów¹⁶.

Zanim bracia Binderowie podzielili się majątkiem, pełnoletni z nich – Jan i Józef (II) – musieli cieszyć się szacunkiem współobywateli Skierniewic, skoro poproszono ich, by 9 grudnia 1820 r., w charakterze świadków, wzięli udział w spisaniu kontraktu sprzedaży naczyń browarnych i dziewięcioletniej dzierżawy browaru i ozdowni. Stronami byli: Tadeusz Krysiński w imieniu nieletnich dzieci po bracie Ignacym jako sprzedający i wypuszczający w dzierżawę oraz 24 osoby kupujące, a zarazem dzierżawiące. Wśród nich odnotowano Jana Bindera, mieszkający w domu nr 69 i Józefa (II) Bindera, zajmującego dom o nr 66¹⁷.

Podział schedy po rodzicach

Dnia 9 marca 1822 roku trzech rodzeni bracia – Jan, Józef (II) i pełnoletni już Walenty Binderowie podzielili się majątkiem odziedziczonym po rodzicach. Spotkali się z notariuszem w domu pod numerem 69, należącym niegdyś do ich zmarłych rodziców. Jak wskazano, wszyscy byli fabrykantami sukna mieszkającymi w Skierniewicach.

Bracia odniósłszy się do spisu pozostałości po ojcu i matce z 17 maja 1814 roku, dokonali następującego podziału.

Dom wraz z placem, warte 7000 zł, oznaczone numerem 69, starsi bracia – Jan i Józef (II) – odstąpili najmłodszemu Walentemu. Było to więcej niż

¹⁶ APW Gr., KGR, sygn. 7, akt 1335. Wypis aktu znajduje się w Aneksie III.

¹⁷ Ibidem, sygn. 12, akt 3248.

trzecia część schedy wynoszącej po 5547 zł 23 gr, zatem Walenty miał zwrócić braciom do podziału kwotę 1452 zł 7 gr.

Józef (II) Binder otrzymał z rąk brata Jana należną mu część – 5547 zł 23 gr – i nie mógł rościć pretensji do pozostałych nieruchomości i ruchomości, wraz z narzędziami fabrycznymi, których wyłącznym właścicielem stał się odtąd najstarszy z braci – Jan¹⁸.

Jan Binder

Jan Binder, fabrykant sukna mieszkający w murowanym domu oznaczonym numerem 25, wystąpił w charakterze świadka w dniu 14 kwietnia 1824 roku, kiedy małżonkowie Michał Malinowski i Apolonia ze Spaszewskich sprzedali za 400 zł stodołę Walentemu Szachowskiemu i Mariannie z Karmańskich¹⁹. Tego samego dnia, również jako świadek, wziął udział w czynności spisywania kontraktu zastawy roli między Pawłem i Praksedą z Krysińskich Cieleckimi a Marianną z Karmańskich i Walentym Szachowskimi²⁰.

Dnia 29 kwietnia 1824 roku Jan Binder, mieszkający w domu własnym nr 25, był świadkiem kontraktu sprzedaży-kupna domu wraz z placem w Skierniewicach, między Agnieszką z Sadowskich 1° voto Guzowską wdową po Stanisławie, 2° voto Zakrzewską wdową po Andrzeju. W jej imieniu wystąpił przed notariuszem burmistrz Józef Dunin, nabywającym zaś był Walenty Szachowski, plusycytant, który zaoferował kwotę 400 zł polskich²¹.

Jan Binder, nadal mieszkający w domu nr 25, był również świadkiem kontraktu sprzedaży i kupna w dniu 16 lutego 1825 roku. Przedmiotem transakcji był niezabudowany plac po spaleniu domu należącego do Wojciecha Wysockiego, między *Rynkiem publicznym* a *Rynkiem bydłowym*, szeroki łokci 23½. Według postanowienia Namiestnika Królewskiego z 19 czerwca 1818 roku, gdyby w czasie czterech lat na placu nie stanęły zabudowania, miał on przejść na rzecz miasta.

Dlatego w akcie, jako strona sprzedająca, wziął udział Józef Dunin burmistrz i ławnicy urzędu miejskiego: Maciej Cedrowicz, Jan Karmański – kasjer i Jakub Gawalkiewicz – sekretarz. Posesję nabywał plusycytant Walenty Szachowski, który dał za nią 2705 zł polskich²².

Jakkolwiek kontrakt z 31 marca 1825 roku nie dotyczy bezpośrednio Jana Bindera, wskazuje jednak ulokowanie jego posesji na gruntach miasta. Plac wraz z nowo wymurowanym domem nr 27 zajmował Józef Roliński, między placem i domem Jana Bindera a ulicą Piaskową²³.

Jan Binder: *w mieście Skierniewicach Sukna Fabrykant w Domu własnym Murowanym pod N^m 25. tamże będącym mieszkający, i właściciel tegoż wraz*

¹⁸ Ibidem, sygn. 14, akt 3536. Wypis aktu znajduje się w Aneksie IV.

¹⁹ Ibidem, sygn. 15, akt 91.

²⁰ Ibidem, akt 92.

²¹ Ibidem, akt 103.

²² APW Gr., KGR, sygn. 16, akt 54.

²³ Ibidem, akt 78.

z placami jednym od JPaństwa Michała Reinhardta, i Tekli z Rosińskich małżonkow Rein[c]hardtow, drugim przez publiczną Licytacją po Woyciechu Kozerskim²⁴ kupionemi rownie z Żoną Katarzyną z Krysińskich nabyte mi, wystawionego, należał do majątnych ludzi. W dniu 14 maja 1825 roku dał kaucję w wysokości 1500 zł polskich za Teofila Wilkoszewskiego, ubiegającego się o rządową posadę kontrolera handlu. Kwotę tę zabezpieczył na wspomnianym murowanym domu i placach, wartych – jak określono w Towarzystwie Ogniomym – 6000 zł. Kaucja objąć miała jeden rok od dnia objęcia posady przez Wilkoszewskiego.

Ważna jest uwaga, że do dnia wpisania kaucji do akt, w Skierniewicach nie była uregulowana hipoteka²⁵.

Trzy kolejne zapisy dotyczące Jana Bindera znane są tylko z repertorium za rok 1827, bowiem nie zachowała się ówczesna księga akt.

Wiadomo, że 9 stycznia 1827 roku Katarzyna z Krysińskich i Jan Binderowie sprzedali księdzu Andrzejowi Biernackiemu za 950 zł rolę w Skierniewicach²⁶.

Dnia 16 maja 1827 roku wrócono do sprawy kaucji za Teofilem Wilkoszewskim, poborcą podatku konsumpcyjnego zamieszkałym w Karczewie. Miał on płacić w formie rekompensaty po 100 zł Janowi Binderowi, w czasie gdy sprawował taką funkcję. Nie podano, czy była to kwota roczna²⁷.

W akcie z 14 czerwca 1834 roku pojawił się ponownie ksiądz Andrzej Biernacki, który wystąpił już w zapisie umieszczonym w repertorium do akt za 1827 rok. Odnotowano, że był on wcześniej komendantem (zarządzającym) kaplicą w podłowickich Domaniewiczach, a w omawianym czasie przebywał w łowickim domu księży emerytów.

Od niego Katarzyna z Krysińskich i Jan Binderowie, właściciele murowanego domu i innych nieruchomości położonych pod numerami 25 i 26 w Skierniewicach, pożyczili w srebrnych rublach równowartość 1000 zł polskich, które mieli zwrócić, również w monecie srebrnej, po czterech latach, to jest 23 czerwca 1838 roku. Z tej racji mieli płacić każdorocznie, w dniu 14 czerwca prowizję od tej sumy w wysokości 5%²⁸.

W dniu 4 września 1834 roku fabrykanci sukna: Jan Binder (właściciel domu nr 65) oraz jego brat Józef (II) – posiadacz domu nr 38, wystąpili przed notariuszem, biorąc udział w charakterze świadków w czynności określonej jako udział. Marianna z Karmańskich oraz jej mąż, Walenty Szachowski, skierniewicki obywatel i kupiec, oddali synowi Antoniemu na *Porcyą* obejmującą m.in.: *Browar z Kotłem Miedzianym Naczyniami wszystkiemi do wazzenia Piwa potrzebniemi, będącemi tamże – Beczkami, Suszarnią Lasami, z Domem z frontu Stojącym i całym zabudowaniem na tym Placu znajdującym się wraz z Placem...* wartości 12 000 zł polskich, a także rolę w polu za Bażantarnią oszacowaną na 1500 zł pol., łąkę nad rzeką Łupią wyceńoną na 500 zł pol., część łąki nad stawem należącym do młyna *Dęba*,

²⁴ Powinno być: *Kozarskimi*.

²⁵ APW Gr., KGR, sygn. 16, akt 117. Wypis aktu znajduje się w Aneksie V.

²⁶ Ibidem, sygn. 24, 1827/ 4.

²⁷ Ibidem, sygn. 24, 1827/ 70.

²⁸ Ibidem, sygn. 20, akt 133. Wypis aktu znajduje się w Aneksie VI.

tamże część pola w *Zamian Placu na osadę Rzemieślniczą odstąpionego Przez Protokoł w urzędzie Muncypalnym miasta tego dnia trzydziestego Listopada roku tysiąc osmsetnego dwudziestego Szostego spisany*, oszacowane na 1200 zł pol., a także kawałek placu i ogrodu po Cieleckim i ze skasowanej ulicy Zatylniej 74 pręty miary nowopolskiej warszawskiej, w *zamian placu przy Ulicy Strykowskiej końcu, teyże na osadę Rzemieślniczą, czyli Rękodzielniczą odstąpionego maiący, prawem dziedzictwa oddany*, wycenione na 500 zł polskich²⁹.

Akta pochowanych na skierniewickim cmentarzu notują dwie córki Katarzyny i Jana Binderów – obie o imieniu Katarzyna. Pierwszą z nich, liczącą dziewięć miesięcy złożono do grobu 12 sierpnia 1816 roku³⁰, drugą zaś, zmarłą w wieku pięciu kwartałów 27 czerwca 1819 roku³¹.

Dalsza historia tej linii Binderów znajdzie się w kolejnej części studium.

Józef (II) Binder

W przeddzień notarialnego podziału schedy po zmarłych rodzicach, 8 marca 1822 roku, Józef (II) Binder kupił wraz z żoną Marianną z Michalskich pusty plac przy Rynku w Skierniewicach, na którym przed pożarem znajdowały się zabudowania. Zaczynał się on od Rynku i ciągnął się do placu należącego do Dziejarskiego, między kamienicami i placami Koronowskiego i Wojciecha Wysockiego. Wiąże się z tym bardzo interesujący (aczkoby) zapis notarialny, sięgający 1788 roku.

Plac i stojący na nim dom przy skierniewickim Rynku, w 1822 roku noszący numer 20, należał przed 4 listopada 1788 roku do Wiktorii z Katennych, pierwszego małżeństwa Borkowskiej, a drugiego Wtorkowskiej, żony Kazimierza. Państwo Wiktorii i Kazimierz Wtorkowscy, we wskazanym dniu uczynili rezygnację na rzecz małżonków Wiktorii z Belickich i Ignacego Koneckich, zapisując ją do ksiąg wójtowskich *Prymacyalnych* miasta Skierniewice.

Spadkobierca Koneckich – syn Józef, organista mieszkający w Łowiczu we własnym domu o nr 289 – działając wraz z żoną Barbarą z Rozwadowskich, wystąpił przed notariuszem publicznym powiatu sochaczewskiego, zawierając transakcję w Łowiczu 10 lipca 1818 roku. Uprzednio spłaciwszy siostrę Elżbietę, żonę Wojciecha Paszkowskiego mającego w Jeżowie wiatrak-młyn (jedyną współspadkobierczynię po zmarłych rodzicach Wiktorii i Ignacym Koneckimi) i stawszy się wyłącznymi właścicielami posesji nr 20 położonej przy Rynku w Skierniewicach, zastawili i wypuścili ją tego dnia Beniaminowi Israelowiczowi Herschornowi, kupcowi mieszkającemu w Skierniewicach w domu nr 102, pożyczając od niego 4000 zł wraz z procentem.

²⁹ APW Gr., KGR, sygn. 20, akt 227.

³⁰ AD Łowicz, *Ibidem*, k. 24v.

³¹ *Ibidem*, k. 43v.

Po zawarciu transakcji spłonął zastawiony dom, wobec czego Barbara i Józef Koneccy pożyczyci od Beniamina Israelowicza Herschorna kolejną kwotę w wysokości 1000 zł z zamiarem wystawienia nowej budowli na tym placu. Koneccy nie byli w stanie zrealizować takiego planu, więc skłonili do tego Herschorna. W zamian miał on użytkować plac wraz z zabudowaniem do czasu, gdy zwróca mu pożyczone 5000 zł wraz z procentami.

Jak się okazało 8 marca 1822 roku, wszystkie wcześniejsze ustalenia stały się nieaktualne wobec tego, że na pustym placu nie stanął dom. Nie zbudowawszy go, Beniamin Israelowicz Herschorn przekazał Józefowi (II) Binderowi swoje prawo do długu oraz zobowiązanie wystawienia domu, jakie uczynił 10 lipca 1818 roku.

Józef (II) Binder, fabrykant sukna mieszkający jeszcze wraz z żoną Marianną z Michalskich przy ul. Piotrkowskiej w domu nr 65 w Skierniewicach, sporządzili kontrakt sprzedaży i kupna 8 marca 1822 roku. Wcześniej, 27 lutego 1822 roku, Beniamin Israelowicz Herschorn odstąpił na piśmie i w obecności świadków Józefowi (II) Binderowi możliwość rozszczenia pożyczonej sumy i zastawu na budowę domu, co zaakceptowali dotychczasowi właściciele – Barbara i Józef Koneccy. Józef (II) Binder mógł także ubiegać się w kasie ogniowej o odszkodowanie za spalone zabudowania. Pierwsze dwie raty pobrał już były kasjer Wysocki i przeznaczył na proces graniczny miasta. Po zwrocie tej sumy Józef (II) Binder miał podzielić się nią w połowie z Herschornem. Trzecia i ostatnia rata należeć miała wyłącznie do Binderów.

Sprzedawszy w taki sposób plac, Barbara i Józef Koneccy nie mogli rościć do niego żadnych pretensji, gdyż jego posiadaczami stawali się Marianna i Józef (II) Binderowie.

Interesująco przedstawia się uwaga o możliwości wpisania tego aktu do księgi hipotecznej, *gdy ta regulowaną będzie*. Wynika z niej, że jeszcze 8 marca 1822 roku, w Skierniewicach nie było takich ksiąg.

Starozakonny Beniamin Israelowicz Herschorn umówił się następnie z nowonabywcami – Marianną i Józefem (II) Binderami. Miał od nich otrzymać kwotę 5000 zł pożyczoną Koneckim i zając się wystawieniem jednopiętrowej kamienicy (domu *massiv* murowanego), z dobrego, mocnego i trwałego materiału, na pustym placu przy Rynku oznaczonym numerem 20. Zdany do zamieszkania budynek stanąć miał do dnia 25 lipca 1822 r. według projektu (*abrysu*) i kosztorysu, złożonych u burmistrza Józefa Dunina, po czym zatwierdzonych przez władze rządowe. Przewidziano, że do tego czasu położone zostaną tynki wewnętrzne i zewnętrzne, podłogi, pułapy, fasada frontowa otrzyma żółty kolor, a drzwi zaopatrzone zostaną w zamki wraz z kluczami. Herschorn wycenił tę pracę na 11 750 zł polskich, które spłacić mieli Binderowie.

Jak zaznaczono, 27 lutego 1822 roku, na poczet należności Beniamin Israelowicz Herschorn otrzymał 600 zł od Marianny i Józefa (II) Binderów, a 8 marca tego roku 2400 zł. Gdy dom będzie pozostawał w budowie (*choćby nawet ... ukończonym nie został ze wszystkim*), 24 czerwca 1822 roku małżonkowie mieli wpłacić Herschornowi tytułem asekuracji 4000 zł, gdyż resztę w wysokości 4750 zł obiecali przekazać mu w dniu 29 września tego roku, po

całkowitym ukończeniu prac budowlanych i odebraniu kluczy. Rzetelność wpłat Binderowie zagwarantowali na swym majątku i towarze.

Ugadając się 8 marca 1822 roku, Beniamin Israelowicz Herschorn musiał dać asekurację Mariannie i Józefowi (II) Binderom w zakresie przedstawienia budynku do oceny znawcom lub burmistrzowi. Gdyby stwierdzono odstępstwa od planów, wykazów kosztów, materiałów bądź jakieś niedokładności, mogli nakazać mu wykonanie dodatkowych prac naprawczych³².

Dwa lata później, 15 kwietnia 1824 roku, w obecności notariusza Bonifacego Grotowskiego, Marianna z Sobolewskich i Jan Dziejarscy, mieszkający we własnym domu nr 37 w Skierniewicach, sprzedali za 270 zł plac opustoszały w następstwie pożaru. Nabywcami byli Marianna z Michalskich i Józef (II) Binder, mający w tym mieście dom nr 66. Rzeczony plac znajdował się przy ulicy wiodącej z Rynku na Targowisko, między *Zatyłkami* Koronowskiego (dawniej Szanowskich) i Belickich, kończący się na placu Wojciecha Wysockiego, który sięgał dalej niż obszar nabywany przez Binderów. Wielkość kupowanego placu określono w aktach miasta Skierniewic 30 października 1794 roku, gdy Marianna i Jan Dziejarscy (?) kupowali go od Franciszki z Meskowiców i Tomasza Bzowskich.

Kontrakt w tym dniu miał tylko znaczenie formalne, gdyż 1 lub 2 kwietnia 1824 roku Dziejarscy otrzymali od Binderów całą należną im kwotę *monetą Srebrną*. Za spalone zabudowanie należało się odszkodowanie płacone w trzech ratach. Dziejarscy otrzymali już jedną część, a dwie pozostałe mieli dostać Binderowie³³.

Trudny do zinterpretowania jest zapis z 6 czerwca 1827 roku umieszczony w repertorium do akt Bonifacego Grotowskiego: *Akt Licytacji Wydzierżawienia Części wsi Kawęczyny na Rzecz Józefa Bindera Wierzyziela na lat trzy po Sobie idących za Kwotę 330. Złoto: Pol: przez Wawrzencza Kulińskiego rocznie offiarowaną przybity, i spisany*.

Może wynikać z tego, że Józef (II) Binder dzierżawił część podskierniewickiej wsi Kawęczyn, a nie mogąc sprostać opłatom, poddzierżawił ją Wawrzyńcowi Kulińskiemu. Opis czynności licytacyjnych z zaginionej księgi akt z 1827 roku dałaby odpowiedź w tej sprawie.

Jakkolwiek Marianna z Michalskich – żona Józefa (II) Bindera – występowała wraz z mężem w omawianych aktach od 8 marca 1822 roku, dopiero 15 lipca 1834 roku. pojawiła się wiadomość, że była ona wdową po zmarłym Tomaszu Żebrowskim. Binderowie mieszkali w domu własnym pod numerem 68.

Zawarty tego dnia kontrakt między sprzedającym – Grzegorzem Krysińskim – sekretarzem miasta i ławnikiem a Marianną i Józefem (II) Binderami poprzedziła tak zwana punktacja uczyniona 19 października 1833 roku. Jej mocą rola w polu *Laszczanym*, składająca się z dwóch półdziałków położonych między rolami Głasińskiego i Zielińskiego (dawniej Komorowskiego), zaczynająca się od drogi *Laszczany* a kończąca przy

³² APW Gr., KGR, sygn. 14, akt 3535. Wypis aktu znajduje się w Aneksie VII.

³³ Ibidem, sygn. 15, akt 93. Wypis aktu znajduje się w Aneksie VIII.

borze będącym własnością miejską, od 14 sierpnia 1833 roku. należna Krysińskiemu, za 1200 zł przeszła na własność Binderów³⁴.

Obszerna relacja na temat transakcji zawartej 4 września 1834 roku, w obecności fabrykantów sukna: Jana Bindera (właściciela domu nr 65) oraz jego brata Józefa (II) Bindera (posiadacza domu nr 38), znalazła się w części poświęconej Janowi Binderowi. Z takiej racji nie jest przedmiotem omówienia w tym miejscu studium³⁵.

Jakkolwiek aktu z 19 lutego 1838 roku nie spisywał Bonifacy, lecz Piotr Grotowski, wart jest zamieszczenia w tym studium z tego względu, że objął intercyzę przedślubną między Piotrem Aufszlagiem, kasjerem miasta mieszkającym we własnym domu nr 26 w Skierniewicach i Rozalią Binderówną, panną przy rodzicach Mariannie z Michalskich i Józefie (II) Binderami. W celu spisania aktu notariusz przybył do domu Binderów nr 68 w Skierniewicach.

Na wstępie rodzice Rozalii udzielili błogosławieństwa obojemu młodemu. Dali też córce posag w wysokości 3000 zł, z zastrzeżeniem, że mogą w późniejszym czasie powiększyć tę kwotę. Po śmierci któregoś z rodziców Rozalia będzie mogła przystąpić wraz z współrodzeństwem do równego podziału masy spadkowej, lecz zobowiązano ją do odtrącenia z niej otrzymanej sumy posagowej.

Piotr Aufszlag jako kasjer (bądź sprawujący inny urząd) musiał wpłacać kaucję w czasie pełnienia państwowej funkcji. Korzystając z sumy posagowej, miał traktować ją jako dług wobec żony, który należy oddać, przekazując jej czwartą część swojej pensji, dopóki nie wyrówna to wziętej kwoty. Gdyby Rozalia zmarła przed mężem, nie doczekawszy się potomstwa, suma posagowa miała przejść na Piotra Aufszlaga.

Do intercyzy dołączono spis obejmujący wyprawkę przeznaczoną dla córki Rozalii³⁶.

Suplement

Józef (II) Binder zmarł 19 lipca 1852 roku. W testamencie z maja tego roku wymienił dzieci spłodzone z Marianną z Michalskich:

- Józef Roch,
- Rozalia – wdowa po Piotrze Aufszlagu,
- Urszula – wdowa po Janie Szawłowskim,
- Franciszek, który wyjechał w 1848 roku, był na Węgrzech, a w 1852 r. ojciec nie znał jego miejsca pobytu,
- Marianna – żona Józefa Morata,
- Katarzyna,
- Aniela.

Ich dzieje będą tematem następnego studium o rodzie Binderów.

³⁴ Ibidem, sygn. 20, akt 181. Wypis aktu znajduje się w Aneksie IX.

³⁵ Ibidem, sygn. 20, akt 227.

³⁶ APW Gr., Kancelaria Grotowskiego Piotra notariusza w Rawie Mazowieckiej, sygn. 5, akt 44. Wypis aktu znajduje się w Aneksie X.

Walenty Binder

Niewiele wiadomo o najmłodszym z Binderów, gdy w dniu 9 marca 1822 roku otrzymał dom nr 69 w ramach podziału schedy po rodzicach uczynionej z braćmi – Janem i Józefem.

Dopiero 28 lipca 1832 roku w repertorium do niezachowanych akt z tego roku znalazła się wiadomość, że za 300 zł sprzedał *Gotliebowi Pyczkowskiemu* rolę w Skierniewicach³⁷.

Dzięki temu, że niezachowany w aktach z 1833 roku inwentarz pozostałości po zmarłej żonie Walentego Bindera znalazł się w późniejszej księdze Piotra Grotowskiego – kolejnego notariusza w Rawie Mazowieckiej – można dowiedzieć się więcej o ich związku małżeńskim.

Dnia 7 maja 1833 roku Walenty mieszkał w domu nr 70 w Skierniewicach. Była to zapewne ta sama posesja, którą odziedziczył jako schedę po rodzicach w ramach podziału z braćmi.

W niepodanym czasie, lecz nie później niż w 1821 roku, Walenty Binder zawarł związek małżeński z Wiktoria z Karmańskich. Po jej śmierci nastąpionej na początku listopada 1832 roku, pozostała trójka nieletnich dzieci, córki Teofila (lat 11) i Józefa (lat 9) oraz syn Leopold (5 lat). Małżonkowie nie spisali interczyzy przedślubnej, ani też zmarła nie uczyniła żadnej dyspozycji, wobec czego należało dokonać inwentaryzacji, po sporządzeniu której strony powstrzymały się od podpisania.

Do sprawy wrócono 31 maja 1837 roku, gdy notariuszem był już Piotr Grotowski. Biorąc pod uwagę niepodpisany inwentarz z 7 maja 1833 roku, czego powodem miał być nagły wyjazd do Warszawy jednego z szacujących – Wojciecha Bąkowskiego (który także w tym czasie nie znajdował się w Skierniewicach), w obecności biegłego Macieja Cedrowicza zatwierdzono wcześniejszy akt wpisując go do księgi. Pozostałość po zmarłej Wiktorii z Karmańskich Binderowej oszacowano na 4600 zł 15 gr³⁸. Drugą żoną Walentego Bindera, z którą nie doczekał się potomstwa, była Domicella z Wolskich. Dla tego związku znajdzie się miejsce w kolejnym studium o rodzie Binderów.

ANEKS

I. 14 i 23 grudnia 1808. Kontrakt zamiany domów w Skierniewicach między Józefem Binderem a Maciejem Kamińskim. Archiwum Państwowe w Warszawie, Oddział w Grodzisku Mazowieckim, Kancelaria Grotowskiego Bonifacego notariusza w Rawie Mazowieckiej, sygn. 1, akt 119.

³⁷ Ibidem, sygn. 25, 1832/188.

³⁸ Ibidem, sygn. 2, dodatek do aktu 111, wyjęty z akt Grotowskiego Bonifacego z 1833 r., akt 188. Wypis aktu znajduje się w Aneksie XI.

Nro 119

Kontrakt

[opłata stemplowa: 6. GR. SR.]

d[nia] 4 Stycznia roku 1809. Maciejowi Kamińskiemu na Papierze Stempl[owanym] Ceny Sześć Srebrnych groszy wydany Grot[owski] d. 6. Lutego r. 1809.

Jozefowi Binder na Papierze Stempl[owanym] Ceny Sześć Srebr[nych] gr. wydany - Grot[owski]

Działo się w mieście Rawie dnia Czternastego Miesiąca Grudnia roku Tysiąc Ośmsetnego Osmego w Domu mieszkalnym niżej wyrażonego Pisarza Aktowego przy Rynku pod N^m 173.-

Przedemną niżej wyrażonym Pisarzem Aktowym Powiatu Rawskiego Prawem do przyjmowania dobrowolnych czynień upoważnionym osobiscie stanąwszy Sławetni Józef Binder Sukiennik Domu pod Numerem 122. w Catastrum ogniowem umieszczonego, i Maciey Kamiński teraz nazywający się, niegdy Uczciwego Grzegorza /: jak w tranzakcyi Sprzedarżney wyrażono:/ Kamionki i Teresy Onuszkiewiczowy małżonkow już nieżyjących Syn [,] Domu pod Numerem 70. w Mieście Skierniewicach będących właścicielem, i tegoż Miasta Obywatele, Swym i Żon swoich tu nieprzytomnych Imieniem czyniący z osob znani do czynienia niniejszego zdolni zdrowi na ciele, i umyśle jawnie wyraźnie, i dobrowolnie w przytomności Szlachetnych Pawła Cedrowicza Obywatela Miasta tutejszego Rawy w Domu własnym pod N^m 175. mieszkającego i Ignacego Leguckiego Ślusarza, i obywatela Miasta Skierniewic Domu tamże pod Numerem 134. będącego właściciela z osob znanych, dosyćletnich zdrowych na ciele, i umyśle wiary godnych do tego Aktu przybranych Świadkow zeznali, Iż Aż Domow Swoich własnych wyżej wymienionych w Skierniewicach będących z Sobą czynią zamianę w tym sposobie Iż Sławetny Józef Binder mając Dom Swoy własny przy Ulicy Rawskiéy w Skierniewicach pod N^m 122. między Domami Mieszczanina Guzowskiego z iedney i Leguckiego z drugiey strony sytuowane, od Sławetnych Bogumilego i Franciszki Gorczyckich jak wyraża Kontrakt w Magistracie Miasta Skierniewic dnia trzynastego Marca roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiątego Siodmego spisany za kwotę Złotych Polskich Dziewięćset nabyty, ten z całym zabudowaniem do tego Domu przynależącym i placem pod tymże zabudowaniem tak jak jest w swoiey rozległości ze wszystkimi użytkami pożytkami i wygodami nic Sobie ani Swojm Potomkom niewyłączając wyżej wyrażonemu Sławetnemu Maciejowi Kamińskiemu w zamian od Niego za wzięty pod N^m 70. Dom i z Zabudowaniem jako też placem pod Nim będącym, oddaje, i na zawsze z prawem własności i tytułem Dziedzictwa rezygnuje - Nadto do Domu swego w Zamian Sławetnemu Kamińskiemu oddanego, i odrezygnowanego podług ugodzonego, i ustanowionego Szacunku Summę Tysiąc Sto Złotych Polskich dolicza wyżej rzeczonemu JPanu Kamińskiemu Który Dom jako już posiada tenże Sławetny Kamiński tak odtąd już jako swoją własnością rozrządzić Nim jest wolno, i z tego powodu wszelkie podatki powinności posługi, i obowiązki mieyskie, jako też wypłaty do Skarbu publicznego z tego Domu przynależne wypłacać i odbywać obowiązany jest - Wzajemnie Sławetny Maciey Kamiński

Sławetnemu Józefowi Binder Sukiennikowi Dom Swoy własny przy Ulicy Piotrkowskiej pod N^m 70. między Domami teraz Franciszka Paszkowskiego z jedney, i Fabiana Rutkowskiego z drugiey Strony w Skierniewicach będący, przez Rodzicow swojch wyżey wymienionych /: jak świadczy Tranzakcyą w Xięgach Magistratu Prymacyalnego w Skierniewicach dnia Osmego Lipca roku Tysiąc Siedmset Osmdziesiątego Szostego zapisana, w wypisie Urzędowym okazana ./: od Uczciwego Jana Styszyńskiego i z placem nabyty, a po Śmierci tychże Rodzicow sobie przypadły, i przez Siebie posiadany z placem i z wszystkim na Nim zabudowaniem tak jak jest w swoiey rozciągłości i ograniczeniu stosownie do opisu za Summę Dziewięćset Złotych Polskich w tranzakcyi dopiero wymienionej wyrażonego nic Sobie ani Swojm Potomkom w tey mierze niezostawiając z wszelkim Prawem własności, i tytułem Dziedzictwa wyżey wymienionemu Sławetnemu Józefowi Binder, za Dom przez Niego wyżey opisany w zamianę dany oddaje na zawsze rezygnuje, i za dopłacony Tysiąc Sto Złotych Polskich N^o 1100. Złotych Polskich ustanowiony i ugodzony dodatkowo do Domu Szacunek sprzedaje - którą kwotę Tysiąc Sto Złotych Polskich że już odebrał Sławetny Kamiński deklaruje, i z tey wypłaconej Sławetnego Binder kwituje i na zawsze wolnym czyni - że zaś Sławetny Binder Dom wyrażony ma już Sobie w Possessyą oddany, i w Nim mieszka, więc samo Sie przez Sie rozumie że odtąd wszelkie wypłaty postugi, i obowiązki z tego Domu do Miasta i Skarbu Narodowego tenże JPan Binder zaspokajając obowiązuje się. Oprócz tego i Koszta Spisania tey tranzakcyi i Laudemij zapłacić na Siebie przyjmuje - Obodwie zaś Strony przeniesienie tytułu własności tychże Domow, i wpisanie w Akta Hypoteczne Sobie pozwalają, Ewikcyą generalną tak względnie pewności Dziedzictwa, jako też Długow, gdyby się na którym z tych Domow pokazać miały do zastąpienia i zapłacenia jeden drugiemu ręczy- Nadto ponieważ do niniejszey Zamiany tranzakcyi tak JPana Jozefa Bindra Sławetna Barbara Milewska jako Sławetnego Kamińskiego Anastazyja Lipińska, Żony osobiscie niestaia, przecież że to jest z Ich wiedzą i zezwoleniem oświadczają ktore wkrótce osobiscie do potwierdzenia niniejszey tranzakcyi przed tutejszych Aktow Pisarzem stawią się uroczyście Sobie przyrzekają- Ktorą to Tranzakcyą Zamiany po przeczytaniu jako z dobrej woli rozmyślnie nastąpioną w dowod przyjęcia zrzekając Sie wszelkich excepcyi niezrozumienia, oszukania, namowy, podeyścia nad wartosc dopłacenia, i Innych wymyślić się mogących wybiegow Strony czyniące w przytomności wyżey wyrażonych Świadkow i Pisarza Aktowego własnymi podpisują rękami-

*Jozef Binder
Macii Kamiński
Paweł Cedrowicz Świadek
Ignacy Legucki.*

Boniff: Grotowski Pisarz Aktowy Powiatu Rawskiego

1808, 23 grudnia – w dalszym ciągu cytowanego aktu.

Działo się w Miescie Rawie dnia Dwudziestego trzeciego Miesiąca Grudnia roku Tysiąc Ośmsetnego Osmego w Domu Mieszkalnym niżej wyrażonego Pisarza Aktowego Rynku pod Numerem 173.-

Przedemną niżej wyrażonym Pisarzem Aktowym Powiatu Rawskiego Prawem do przyjmowania dobrowolnych czynień upoważnionym osobiscie stanąwszy Sławetna Barbara Milewska Sławetnego Józefa Bindera Sukiennika i obywatela Miasta Skierniewic Żona w Assystencyi Szlachetnego Pawła Cedrowicza obywatela Miasta tutejszego w Domu własnym pod Numerem 175 mieszkającego, i Anastazyja Lipińska Sławetnego Macieja Kamińskiego Obywatela także Miasta Skierniewic Małżonka w Assystencyi Szlachetnego Pawła Jaszewskiego Obywatela Miasta tego Rawy w Domu pod Numerem 169. w Rawie mieszkającego do niniejszego Aktu przybranych kuratorów czyniące i przez tychże kuratorów z Osob znanych zdrowych na ciele i umyśle, dosycletnich o rzeczywistosci Ich osob jak się mianuią, i że Są aktualnemi wyżey wyrażonych Bindera i Kamińskiego Żonami zaswiadczone dosycletnie zdrowe na ciele, i Umyśle jawnie wyrażnie i dobrowolnie w przytomności Szlachetnych Sobestyana Guzowskiego Stolarza tutejszego w Domu własnym pod № 167. Jozefa Joachima Wegnera w Domu pod Numerem 175. mieszkających Obywateli tego Miasta z osob znanych zdrowych na ciele, i umyśle wiary godnych przybranych Swiadkow zeznały Iż Jako kontrakt zamiany Domow w Skierniewicach będących przez Mężow Naszych pod Numerami 70. i 122. stojących w Aktach niniejszych dnia Czternastego Miesiąca i roku bieżących urzędownie zapisany z Naszą wiadomością, i zezwoleniem nastąpił, i kwota dodatkowa Tysiąc Sto Złotych Polskich zobopolnie ułożona, już wypłacona została; tak tenże Kontrakt w swojm zupełnym Opisie dziś mając Sobie przez Pisarza tutejszego Aktowego co do słowa przeczytany, i ten dobrze zrozumiałwszy, jako zgodnie z wolą Naszą przez Mężow zrobiony we wszystkim akceptuujemy JEgo Opis i Punkta potwierdzamy za nieodmiennie trwający zrzekając się wszelkich excepcyi niewiadomosci, oszukania, podeyścia, niezrozumienia, i jakich bądź wymyślić się mogących wybiegow, na zawsze mieć chcemy, i że już w Zamienionych podług tego Kontraktu Domach mieszkamy deklarujemy, ktore nawzajem Sobie rezygnujemy stosownie do kontraktu wieczyście - ktore to oswiadczenie po przeczytaniu wyrażnym przez Pisarza, jako zgodne z wolą naszą w dowod zatwierdzenia wraz z Kuratorami do tego Aktu przybranemi jako nieumiejące pisać znakami podpisow w przytomności i Pisarza Aktowego i Swiadkow podznaczamy a kuratorowie własnych rąk podpisami nasze zaswiadczą
xxx znaki podpisu Barbary z Milewskich Binderowy nieumiejącey pisać -
Paweł Cedrowicz Kurator y Swiadek podpisu
xxx. znaki podpisu Anastazyji z Lipińskich Kamiński nieumiejącey pisać -
Paweł Jaszewski Kurator y Swiadek podpisu mp.
Jozef Joachim Wagner Jako Swiadek
Sebastyan Guzowski swiadek
Boniff: Grotowski Pisarz Aktowy Powiatu Rawskiego

II. 17 maja 1814. Inwentarz pozostałości majątku po zmarłych Barbarze z Milewskich i Józefie Binderach sporządzony na żądanie Michała Oczarskiego opiekuna nieletnich Binderów. Archiwum Państwowe w Warszawie, Oddział w Grodzisku Mazowieckim, Kancelaria

Grotowskiego Bonifacego notariusza w Rawie Mazowieckiej, sygn. 7, akt 1333.

[adnotacja: d. 5. Lipca r 1814. na Papierze Stemplowym kazdy Arkusz po groszy dziesięć JP. Janowi Binderowi wydany Groto]

[opłata stemplowa w wysokości 10 gr]

Inwentarz

N^o 1333.

Działo się w mieście Skierniewice zwanym w Powiecie Rawskim w Departamencie Warszawskim sytuownym w Domu JPanow Binderow pod Numerem 69. własnym, dnia Siedmnastego miesiąca Maja roku tysiąc osmsetnego Czternastego.-

Niżey wyrażony Pisarz Aktowy Powiatu Rawskiego Bonifacy Grotowski w mieście Rawie w Domu pod Numerem 173. lokacją Swoią i Akt mający, na wezwanie JPanow Jana Bindera, Michała Oczarskiego Opiekuna, i Mateusza Leguckiego, dla małoletnich Jozefa i Walentego Binderów przydanego opiekuna do Siebie uczynione, w Skutek uchwały Rady familiyney dnia wczorayszego w Sądzie Pokoju Powiatu tuteyszego tu w Skierniewicach odbytey do spisania pozostałości po Śmierci niegdy JPanstwa Jozefa Bindera Sukiennika i Barbary z Milewskich Małżonkow już nieżyjących tychże małoletnich Rodzicow z Ruchomego, i nieruchomego majątku składaiącey się dnia wczorayszego w to miejsce przybyły w przytomności tychże wyżey wymienionych Panow Jana Bindera dosyćleńskiego, Opiekuna, i przydanego Opiekuna, oraz Pozostałey tegoż niegdy zmarłego JPana Bindera powtorney Małżonki wdowy JPani Franciszki z Woyciechowskich Binderowy, tudzież taxatorow niżey wyrazić się mających namienione Dzieło przedsięwziętem - a Nayprzod wyrażeni taxatorowie jako to: Karol Nering, i Andrzej Neumann Sukienniki maystrowie tu w mieście Skierniewicach mieszkaiący do tego Aktu przyzwani, Przysięgę w te Słowa - „Ja Karol Nering, i Andrzej Neumann Przysięgamy Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy Dwiętey jedynemu, jako wezwany do otaxowania pozostałości po niegdy zmarłych Jozefie Binderze i Barbarze z Milewskich Małżonkach już nieżyjących, niewodząc się przyjaźnią nieprzyjaźnią, zyskiem lub jakowym widokiem, lecz Sumiennie, i sprawiedliwie, Boga przed oczami mając podług moiey wiadomosci i przekonania co tylko w ninieyszy Regestr do wpisania podane, i okazane mi zostanie Stosownie do istotney wartosci ocenie, tak mi Panie Boże w Troycy Świętey Jedyney dopomóż niewinna Syna JEgo Pana Naszego Jezusa Chrystusa Męka do wiecznego zbawienia - Amen„ - w obecności wyżey wymienionych Interessowanych po przeczytaniu wprzod tymże ninieyszey Roty, po Słowie tymże dyktowaną przez Pisarza Aktowego wykonali - Potym namienioną JPanią Franciszkę z Woyciechowskich Binderową pozostałą Małżonkę wdowę po zgonie niegdy wyżey wzmiankowanego Jozefa Bindera męża wszystkim zarządzaiącą, i o wszystkim wiedzaiącą o rzetelne wszystkiego podanie albowiem w końcu Przysięgę wykonać będzie obowiązana /napomniawszy, do zamierzonego Dzieła przystąpiłem w ten Sposob - Niegdy Świętey pamięci Jozef Binder Sukiennik w tuteyszym mieście dnia dziesiątego Listopada roku przeszłego Tysiąc osmsetnego Trzynastego w drodze jadąc do Wyskitek nagle umarł, zostawił w pierwszym małżeństwie z Barbarą z Milewskich wprzod zmarłą

spłodzone Dzieci Jana dosycletniego - Jozefa lat osmnascie, i Walentego lat Czternascie Synow Binderow - z powtorneho teraz małżeństwa nic niezostało Dzieci - testamentu ani żadney dyspozycyi przed Smiercią niezrobił - ani opieczętowanie pozostałości po tegoż zgonie nienastąpiło - Maiątek zaś pozostały jest następujący -

Tytuł I. Dobra Nieruchome

Dom drewniany dobry w węgiel postawiony dwuch Izbach, i alkierzu komin na Stolcu murowany, Dach Gontami pobity, do tego Domu przymurowany Sklep pod spodem Piwnica, w Domu podłogi z tarcic w Sieni Posadzka z Cegły okna wszędzie z dużych Szyb taflowych dobre z okuciem - za domem Szopa ciągnąca na Słupach do Suszenia Sukien z Dachem Gontowym - za tąż Domek czyli farbiernia w Pruski mur postawiona z Kominem murowanym - na przeciwko Staynia także z Drzewa w węgiel postawiona Dach gontami pobity - w tyle tych Budynkow ogrod, w którym Drzewa rodzajne Gruszki Jabłka Sliwki, Wisnie - oparkaniony dobrze, w Podworzu Studnia, - Podworze zamknięte - Dom ten jak tranzakcja zamiany w aktach niniejszych dnia Czternastego miesiąca Grudnia roku Tysiąc osmsetnego osmego między niegdy zmarłemi Binderami, i Maciejem Kamińskim zapisana wyraża za Dom tegoż własny w zamian dany nabyty prawem własności przez dyrekcją towarzystwa ogniowego na talarow Tysiąc dwadziesica pięć assekurowany, taxowany - 7000. -

Ogrody dwa jeden przez spadek po Antecessorach Matki pozostałych Dzieci na też spadły prawem własności należący - Drugi /: jak wyraża Dokument ręczny przez Agatę Żalobińską podpisany także za kwotę Sto dziewięćdziesiąt dwa Złote prawem własności nabyty taxowane - 292 -

ogoł - 7292

Tytuł II. w gotowych Pieniądzach.

Zostało w Srebrney monecie #. 17 Zło^{ch} pol, w gotowiznie przy pozostałej Małżonce, które oddała Synowi młodszemu Jozefowi Binderowi, albowiem Starszy Jan nie był w Domu w czasie Smierci oycy dopiero teraz przed kilką miesiącami z wędrowki powrócił - Zło 319 -

Tytuł III. na Długach do odebrania Należytosci.

u Płociennika z Brzezín za wzięte Sukno należy się	72. -
u Kosińskiej Młynarki	25. -
u Wiell Pikarski z Dąbrowic	36. -
u JPana Michała Malinowskiego	25. -
u JPana Stanisława Barańskiego	53. -
u JW ^o Stanisława Lipskiego z Studzianek podług Listu dnia 5. 9bris r 1811.-	51. -
	<hr/>
	ogoł- 262. -

u Państwa Rosińskich od których ogrod jest w Zastawie oddany podług ręcznego Dokumentu	288. -
	<hr/>
	ogoł- 550 -

Tytuł IV. w Srebrnych i Złotyach, Naczyniach. - nic

Trzcina w srebrno oprawna lotow 8. -	16. -
Galonu szerokiego zużywanego łokci 2.-	18. -
	<hr/>
	ogoł- 34. -

Tytuł V. w Zegarkach.

Zegar Scienny ordynaryjny drewniany		12. -
Zegarek kieszonkowy srebrny popsuty całkiem		- -

Tytuł VI. w fajansie, Szkle
nic. -Tytuł VII. w Cynie, Miedzi, Mosiądzu, Blaszce, Żelazie etcw Cynie

Półmisek 1. Lichtarz 1. stare	funt. 3.	3. -
-------------------------------	----------	------

Miedź

Garnki, Rądle, Dzbanki, Urynał etc wszystko waży funtow 56. po Zło 1. g 15. funt		- 84. -
---	--	---------

Kociołki do farbowania Sukna 2. i Kipa		- 60. -
--	--	---------

Mosiądz

Moździerz mosiężny z tłuczkiem		- 8. -
--------------------------------	--	--------

Lichtarz mosiężny tarka, i Durszlag złę		- 2. -
---	--	--------

Blacha.

Brytwanny 2. Połgarcowka konewka drewniana z Durszlakiem blaszanym do ogrodu		- 5. -
---	--	--------

w Żelazie.

Żelazko do prasowania z Duszami Stare		- 1. -
---------------------------------------	--	--------

Moździerz Żelazny z tłuczkiem		- 2. -
-------------------------------	--	--------

Siekacz i Szpadel Stare z używane		- 3. -
-----------------------------------	--	--------

Przeźmian		- 4. -
-----------	--	--------

Nożyce do strzyżenia dwoje		- 1. -
----------------------------	--	--------

Grabie żelazne, wilk, Rożen Kliszcze Hak		- 3. -
--	--	--------

Motyczki trzy		- 2. -
---------------	--	--------

Siekiery trzy		- 9. -
---------------	--	--------

Piła ręczna		- 12. -
-------------	--	---------

Hebel		- 3. -
-------	--	--------

ogół 202 -

Tytuł VIII. w Sukniach, Bieliźnie.

Suknie zmarłego JPana Bindera, i Bieliżnę Szczupło zostawioną spotrzebowali Synowie i reszta ubogim rozdana -

Suknie Damskie.

Kontusik niebieski kitaykowy z białym futrem podszyty stary zszarżany		15. -
--	--	-------

Kontusik materyalny z białym futrem odnowa Lisia		36. -
--	--	-------

Spodnica z Kamizelką Staroswieckiej materyi		54. -
---	--	-------

Spodnica Atlasowa karmazynowa z Kamizelką		24. -
---	--	-------

[adnotacja: Suknie Damskie wszystkie /: oprócz firanek :/ oraz futra pozostała małżonka pod przysięgą twierdzi, że JEy przez zmarłego męża były darowane - Grotowski]

Posciel.

Poduszek Siedm po Zło ^{ch} 6.		42. -
--	--	-------

Pierzyn Sześć po Zło ^{ch} 12.		72. -
--	--	-------

ogół - 273.

Tytuł IX. w porządkach domowych

Zwierciadło małe z Ramkami Zwierciadlanemi	4. -
Szafa malowana z Zameczkami	18. -
Szafa w drugiej Izbie	9. -
Szafa w Sklepie	9. -
Stolik mały ordynaryjny	4. -
Stoliki ordynaryjne 4	4. -
Łóżka trzy	8. -
Łóżko jedno do firanek	6. -
Spizarnia	18. -
Spizarnia druga	2. -
Kufer	18. -
Kuferek mały, i Skrzynka stara	12. -
Faski	17.15
Beczki	4. -
Baretki dwie	2. -
Konewki dwie	2. -
Dzierza	1. -
Bania do oleju	2. -
<u>Porządki Fabryczne.</u>	
Warsztat jeden z potrzebnymi rekwizytami	54. -
Prasa do Sukna i Nożyce 3. do postrzygania z używane z rekwizytami	800. -
Ramu już Stare dwie do Sukna	100. -
Gręplow niewiele używanych par 20. d ^e zdartych par 2.	100. - 6. -
Kołkow do przędzenia Wełny Starych 9.	18. -
Konikow do gręplowania Wełny 5.	15. -
Caygi 5.	90. -
Szpulisze 2.	5. -
Skury do Sukna	18. -
Płachta Kupiecka	27. -
d ^e d ^e	21. -
Wańtuch ³⁹	8. -
Dekow ⁴⁰ Sukiennych 6.	48. -
	<u>ogół - 1450.15</u>

Tytuł X. Zaprzęga -
żadna.Tytuł XI. Konie, Bydło, Swinie etc.

Krowa jedna	90. -
Swini troje /: jedno na Pogrzeb zmarłego zabite z tych :/	40. -
	<u>ogół - 130. -</u>

³⁹ Wańtuch – grube płótno konopne używane na worki i opakowania.⁴⁰ Deki – przykrycia, pokrowce.

Tytuł XII. Zapasy, RemanentaSukno.

1. Postaw Koloru jasno Niebieskiego	N ^{ro} 2. łokci 30. a f 4.	120. -
2. d ^o d ^o Ciemniejszego Szafir	- 2. - 36. -	120. -
3. Granatowego - -	- 3. - 30. - 5.	150. -
4. - Szafirowego	- 2. - 30. - 4.	120. -
5. - Granatowego	- 3. - 30. - 5.	150. -
6. d ^o d ^o	- 3. - 30. - 5.	150. -
7. - Niebieskiego	- 3. - 30. - 5.	150. -
8. Postaw koloru Werdrago	N ^{ro} 3. łokci 27 a f 5.	135. -
9. d ^o d ^o Granatowego	- 4. - 30. - 8.	240. -
10. d ^o d ^o Stalowego	- 3. - 25 - 5.	125. -
11. d ^o d ^o Granatowego	- 3. - 30. - 5.	150. -
12. d ^o d ^o Szaraczkowego	- 3. - 30. - 5.	150. -
13. d ^o d ^o Granatowego	- 2. - 30. - 4.	120. -
14. d ^o d ^o Szafirowego	- 2. - 26. - 4.	104. -
15. d ^o d ^o d ^o	- 3. - 30. - 5.	150. -
16. d ^o d ^o d ^o	- 3. - 30. - 5.	150. -
17. d ^o d ^o Stalowego	- 3. - 30. - 5.	150. -
18. d ^o d ^o Szafirowego	- 2. - 24. - 4.	96. -
19. d ^o d ^o Ciemno zielonego	- 3. - 30. - 5.	150. -
20. d ^o d ^o Granatowego	- 3. - 30. - 5.	150. -
21. d ^o d ^o Ciemno zielonego	- 4. - 30. - 8.	240. -
22. d ^o d ^o Granatowego	- 4. - 30. - 8.	240. -
23. d ^o d ^o d ^o	- 3. - 30. - 5.	150. -
24. d ^o d ^o d ^o	- 2. - 30. - 4.	120. -
25. d ^o d ^o Szafirowego	- 2. - 26. - 4.	104. -
26. d ^o d ^o d ^o	- 2. - 30. - 4.	120. -
27. d ^o d ^o Zielonego	- 3. - 30. - 5.	150. -
28. dwie Rzesztki	- 4. - 20. - 8.	160. -
29. Cztery Resztki	- 2. - 30. - 4.	120. -
30. Postaw koloru Stalowego	- 3. - 30. - 5.	150. -
31. Resztki dwie	- 3. - 30. - 5.	150. -
32. Resztkow Sześć	- 3. - 40. - 5.	200. -
33. Postaw koloru Ciemno Zielon.	- 4. - 30. - 8.	240. -
34. Postawow 3. z białego po Śmierci zmarłego przez Syna ufarbowne	- 2. - 90. - 4.	360. -
35. Bai Postaw	- 30. - 4.	120. -
36. Kuczbai Postaw	- 30. - 3.	90. -
37. Kiru Postaw	- 30. a f. 2 g 12.	72. -
38. z wełny pozostałej kamieni 17. zrobiono po Śmierci Oyca Sukna w różnych Kolorach Postawow 10.	N ^{ro} 2. - 300. - 4.	1200. -
39. z teyże Wełny zrobiono Postaw. 3.	- 3. - 90. - 5.	450. -
40. Rzepniku korcy Cztery - po Zł 15.		52.15.

[adnotacja: Połkorce na oley do 13. Postawow Sukna do pozostałego trzech korcy oleju odtrąca Się]

wzmiankowanych Interessowanych nastąpionym wyraźnym tegoż Aktu przeczytaniu, gdy Ciż przytomni JPani Binderowa pozostała małżonka wdowa, jako też pełnoletni Syn Jan Binder coby było niewpisane w niniejszy Regestr że niespostrzegaią oświadczyli, i że wszystko jest podane Szczegolniey Sama JPani Binderowa jako o wszystkim po Śmierci męża wiedząca twierdzi, i na rzetelność podania dla przekonania Interessowanych Przysięgę wykonać deklaruje, więc też słowami następującemi

„Ja Franciszka Binderowa Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy Świętey jedynemu, jako wszystko co tylko po zgonie męża mego Jozefa Bindera pozostało, nic nietaiąc, ani ukrywaiąc rzetelnie, i sumiennie do wpisania w niniejszy Regestr podałam, wszystko jest wpisane - i żeby co było opuszczone, uronione, lub kryjomo z teyże pozostałości przez Kogo wzięte, coby w tym Inwentarzu zapisane niebyło cale niewiem, tak mi Panie Boże w Troycy Świętey Jedyny, niewinna Syna JEgo męka do wiecznego zbawienia pomóż - amen -

[dopisano: Przed wykonaniem Przysięgi taż JPani Binderowa oświadczyła iż ma jeszcze dwadziescia kilka talarow, które przyniosła w woreczku Skorzanym - po przerachowaniu znajduje Się

2 Złotówkami Pruskiemi Zło 18.

talarow Ruskich 21. Zło 126.

5^{cio} frankowych Sztuk 5. - 40. g 15.

1. talar Bawarski 9. -

20. Graycarowek Sztuk 10. - 14, -

10. Graycarowka 1. - 21.

1. Rubel Rossyjski - 6. 20.

w ogole Zło 214. g 26.

oprocz tego deklaruje że wyexpensowała z tych Pieniędzy może Złoty osmnascie - więcey już nie maiąc co dodać, ani wyrazić Przysięgą [.] Grotowski] w obecności niżej podpisanych wykonała - Po ktorey wykonaney do wpisania w niniejszy Akt taż JPani Binderowa Wdowa takowy podała wniosek - z wyrażonym zmarłym mężem mojm żyłam w Małżeństwie przeszło półtora roku, i chociaż mi na piśmie żadnego nieuczynił dobrodzieystwa przeciw wobecnosci Świadkow, to jest Michała Oczarskiego, i Macieja Cedrowicza tutejszych obywateli przed Szlubem gdybym Go przeżyła Złoty Sześćset przyrzekł mi zapisać, i wyznaczyć co dla nagłego z tego Świata Swego zeyścia, niedopełnił, teraz więc ządaniem mojm jest, iżbym to przyrzeczenie Męża od Sukcesorow tegoż otrzymała - Nakoniec Pozostałość wyrażona w dozor i zarządzenie JPana Jana Bindera, zmarłego JPana Jozefa Bindera najstarszego Syna zupełnieletniego, po Śmierci tegoż Oyca fabrykę Sukna utrzymującego tymczasowie do dalszego Podziału z obowiązkiem dla współbraci małoletnich odpowiedzialności poruczona zostaje, na co wyrażeni Opiekun, i przydany Opiekun, iżby małoletni Szkodnemi niebyli baczenie odpowiedzialne mieć winni - Nadmieniam się i to iż złożone wyżej przed wykonaniem Przysięgi przez JPanią Binderową Złoty Dwiescie Czternascie groszy dwadziescia Sześć, należą do massy całego majątku Binderow, i oddane zostały

Najstarszemu Synowi pełnoletniemu JPanu Janowi Binderowi do dalszej explikacyi, i urzędzenia -

A gdy po przeczytaniu nic więcey do nadmienienia niepozostało, ninieyszy akt tym zakończony został - który przez Interessowanych podpisanym zostaje Działo Się jako wyżey, i ukończono dnia Osmnastego Miesiąca Maja roku Tysiąc Osmsetnego Czternastego -

xxx znaki podpisu Franciszki w Woyciechowskich Binderowy nieumieiącey pisać -

Jan Binder.

xxx znaki podpisu Michała Oczarskiego Opiekuna nieumieiącego pisać -

xxx znaki podpisu Mateusza Leguckiego przydanego opiekuna nieumieiącego pisać -

Andreas Neumann

xxx znaki podpisu Karola Nering taxatora nieumieiącego pisać -

Boniff: Grotowski Pisarz Aktowy Powiatu Rawski[ego]

III. 18 maja 1814. Układ między Franciszką z Wojciechowskich wdową po Józefie Binderze, Janem Binderem pełnoletnim synem i Michałem Oczarskim opiekunem nieletnich Binderów. Archiwum Państwowe w Warszawie, Oddział w Grodzisku Mazowieckim, Kancelaria Grotowskiego Bonifacego notariusza w Rawie Mazowieckiej, sygn. 7, akt 1335.

[adnotacje: d. 5. Lipca r. 1814. JPani Franciszce z Woyciechowskich Bindrowy na Papierze Złotyach jeden wydany Groto.; d. 5. Lipca r. 1814 kopia JPanu Janowi Binderowi na Papierze Stemplo[wym] Ceny groszy dziesięć z Wypisu przepisana. Groto.]

[opłata stemplowa w wysokości 10 gr]

Układ

N^o 1335.

Działo się w mieście Skierniewicach w Powiecie Rawskim w Departamencie Warszawskim dnia Osmnastego miesiąca Maja roku Tysiąc osmsetnego Czternastego w Domu JPanow Binderow pod Numerem Sześćdziesiąt dziewięć - Przedemną Pisarzem Aktowym Powiatu Rawskiego Bonifacym Grotowskim w Rawie Mieście lokacyą Swoią w Domu pod Numerem 173. maiącym w to miejsce do Spisania pozostałości po niegdy JPanu Jozefie Binderze w Roku przeszłym zmarłym przybyłym osobiscie stanąwszy JPani Franciszka z Woyciechowskich tegoż zmarłego Jozefa Bindera małżonka pozostała wdowa, Jan Binder Syn tegoż JPana Jozefa Bindera- i Michał Oczarski Opiekun Nieletnich jeszcze Józefa, i Walentego Binderow, oraz Mateusz Legucki przydany Opiekun tu wszyscy w Skierniewicach Mieszkaiący, z osob znani do czynienia zdolni zdrowi na ciele, i umysle jawnie wyraźnie i dobrowolnie w przytomności JPanow Macieja Cedrowicza, i Pawła Bąkowskiego obywateli tuteyszych w Domach własnych mieszkających z osob znanych żadnemu z Prawa wyłączeniu niepodległych wiary godnych przybranych Swiadkow zeznali, i w Szczegolności kazda osoba z Stawiających zeznała, zapisania układu między Sobą dopraszaiąc Się w tym sposobie - Iż kiedy zmarły JPan Jozef Binder powtarzaiąc Małżeństwo z teraznieyszą pozostałą Franciszką z Woyciechowskich Żoną Swoią przed Szlubem w obecności do ninieyszego

Aktu przyzwanym Swiadkow ustnie Kwotę Sześćset Złotych Czyli Sto talarow na dar teyże zapisać przyrzekł, chociaż tego po przeżyciu półtora roku w Małżeństwie dla nagle nastąpioney Smierci Swoiey nieuzupełnił, przecież Syn tegoż już pełnoletni, jako też opiekunowie o tym z własney wiadomosci, i Swiadectwem wyrażonych osob przekonani, przyrzeczenie oyca dopełniając teyże JPani Franciszce z Woyciechowskich Binderowoy Kwotę z maiątku tegoż Nieboszczyka Bindera Złotych Polskich Czteryista w przeciagu roku, to Jest co kwartał po Złotych Sto zaczynaiąc od pierwszego Czerwca wypłacić obliguią Się - Nadto Ogród na Glinkach między Sobestyana Stachowca Ogrodem, i Modzelewicza Domem położony do tego maiątku należący w użycie dożywotnie teyże /: Szachowuiąc Sobie tego roku co już zasianego, sprzątnienie :/ na przyszły rok całkiem oddaią, i do Smierci pozwalaią - JPani Binderowa przybrana matka, to akceptuje, niezostawiając Sobie więcey żadney preten-syi do pozostałego Maiątku Binderow nietylko Się tym kontentuje - ale tez w dowod zupełnego Swego zaspokojenia tym sposobem z Domu tychże pozostałych Dziedzic Binderow ustąpić deklaruje Się - ktory akt, na wzajem Sobie aby został wydany urzędownie Stawaiący zamawiaią - i gdy zechce JPani Binderowa do Intabulacji w Księgę hipoteczną JPan Binder, Opiekun, i przy-dany Opiekun podać zezwalaią - I ten po przeczytaniu przez Pisarza aktowego wyraźnym we wszystkim przyiąwszy dobrze rozumiejąc podaiąc Się klauzuli Exekucyi w dowod zatwierdzenia w obecności wymienionych Swiadkow, w moiey Pisarza aktowego umieiący pisać własnymi rękami podpisuią a nie-umieiący pisać znakami podpisu podznaczaią - co obecni Swiadkowie wła-snych rąk podpisami zaswiadczaią - Działo się jako wyżey
xxx znaki podpisu Franciszki z Woyciechowskich Binderowoy nieumieiącey pisać - Jan Binder

xxx znaki podpisu Michała Oczarskiego Opiekuna nieumiejącego pisać -

xxx znaki podpisu Mateusza Leguckiego przydanego opiekuna nieumiejącego pisać -

M Cedrowicz iako swiadek

P: Bąkowski swiadek

Boniff: Grotowski Pisarz aktowy Powiatu Rawsk[iego]

IV. 9 marca 1822. Podział schedy pomiędzy rodzonymi braćmi Janem Józefem i Walentym Binderami, niegdy synami Józefa Bindera i Barbary z Milewskich małżonków. Archiwum Państwowe w Warszawie, Oddział w Grodzisku Mazowieckim, Kancelaria Grotowskiego Bonifacego notariusza w Rawie Mazowieckiej, sygn. 14, akt 3536.

[adnotacje: Dnia ⁷/₁₉ marca 1838 r. pierwszy Wyciąg Główny na papierze stemplowym ceny Złotych Dwadziescia cztery Walentemu Bindrowi wydany - P Grotowski Re]ent]

[opłata stemplowa w wysokości 10 gr]

Podział

N^o 3536.

w Imieniu Najjaśniejszego Alexandra pierwszego Cesarza wszech Rossyi Krola Polskiego etc etc etc

Działo się w Miescie Skierniewice zwanym w obwodzie Rawskim i Powiecie Wojewodztwie Mazowieckim sytuowanym dnia Dziewiątego miesiąca marca roku tysiąc osmsetnego Dwudziestego drugiego w Domu mieszkalnym niżej wyrazić się mającym JPanow Binderow pod N^m 69.

Przedemną Pisarzem Aktowym Powiatu Rawskiego Bonifacym Grotowskim w Miescie Rawie Powiatowym w Domu pod N^m 19. mieszkającym w to miejsce dla Innych Czynnosci przybyłym osobiscie Stanąwszy JPanowie Jan, Józef, i Walenty Binderowie Bracia między Sobą rodzoni, niegdy JPana Jozefa Bindera fabrykanta Sukna w tutejszym Miescie w roku tysiąc osmsetnym trzynastym zmarłego, i Barbary z Milewskich jeszcze wprzod zmarłej, Małżonkow Synowie, tu w Skierniewicach zamieszkali, także Sukna Fabrykanci Domu rzeczonoego i placu Własciciele już wszyscy Zupelnieletni - i JPan Michał Oczarski także Fabrykant Sukna, dla Nieletnich po Smierci Oycy wymienionego Jozefa Bindera pozostałych Dzieci Jozefa i Walentego Binderow w ow czas będących przez Uchwałę Rady familyney w Sądzie Pokoju tego Powiatu dnia Szesnastego Miesiąca Maja roku tysiąc osmsetnego Czternastego tu w Skierniewicach nastąpioną postanowiony Opiekun tu w Skierniewicach w Domu własnym pod N^m 11. mieszkający wszyscy z osob znani zdrowi na Umysle, jawnie, wyraźnie, i dobrowolnie w przytomności JPana Macieja Cedrowicza pod N^m 102. i Antoniego Grauppe pod N^m 127. tu w Skierniewicach w Domach własnych mieszkających i tego miasta obywateli, z osób znanych żadnemu z Prawa wyłączeniu niepodległych wiary godnych przybranych Swiadkow zeznali zapisanie między Sobą Układu względnie Podziału Maiątku po zmarłym naypoźniej Oycu zostawionego żądając w tym wyrażeniu § I. Maiątek wymienionych Rodzicow zmarłych przez Inwentarz pozostałości Ruchomey, i Nieruchomey Towaru Narzędzi do fabryki Sukna zapasow tu w Skierniewicach dnia Siedmnastego Maja roku tysiąc osmsetnego Czternastego na Gruncie Urzędownie spisany, i zaprzysiężony został, i to wszystko przez Biegłych przysięgłych otaxowane odtrąciwszy należytosci z Massy do zapłacenia wypadaiące składało Massę ogolnego maiątku Szesnascie tysięcy Sześćset Czterdziesci i trzy Zł^o groszy jedenascie N^o 16643. Zł^o g 11. co pod dozór aż do pełnoletności młodszych Braci Naystarszemu Janowi Binderowi zupelnieletniemu, i pieczę pod odpowiedzialnością z tegoż Maiątku oddane tymże Inwentarzem zostało - i to wszystko tenże Naystarszy Brat do Pełnoletności Braci doszłych lat utrzymywał - teraz więc gdy już Młodszy Bracia Jozef, i Walenty pełnoletniemi Stali się - więc między Sobą wytchniętą Massę tak podzielili dobrowolnym w obecności wyrażonego Opiekuna /: ponieważ przydany Opiekun Mateusz Legucki już dawniej zszedł z tego Swiata :/ następującym Układem - § II. Dom wyżey wyrażony pod N^m 69. będący z Placem Starszy Bracia Jan Jozef Binderowie Naymłodszemu Walentemu Binderowi stosownie do życzenia JEgo na własność z wszelkimi użytkami użytkami, i wygodami tak jest w Swojm Zabudowaniu i Plac obszernosci z tytułem Dziedzictwa na Schedę temuż należącą w Summie podług tacy w Inwentarzu Umieszczoney Zł^o Polskich Siedm tysięcy N^o 7000. Złoch odstępuią i Rezygnuią na zawsze nic Sobie w tey mierze ani Swojm Potomkom bynajmniey niezostawuiąc jakowego

w Grodzisku Mazowieckim, Kancelaria Grotowskiego Bonifacego notariusza w Rawie Mazowieckiej, sygn. 16, akt 117.

[adnotacje: d. 18. Maja r. 1825. JPanu Janowi Binder na Papierze Stemplowym Ceny Złoty jeden groszy piętnastie wydana - Groto:] sygn. 16, akt 117
[opłata stemplowa w wysokości 10 gr]

Kaucya

117.

w Imieniu Najjaśniejszego Alexandra pierwszego Cesarza wszech Rossyi - Krola Polskiego *etc*

Działo się w mieście Rawie w obwodzie Rawskim w Wojewodztwie Mazowieckim dnia Czternastego Miesiąca Maja roku tysiąc osmesetnego Dwudziestego piątego w Domu mieszkalnym niżej wyrażonego Pisarza aktowego przy Rynku pod Numerem Dziewiętnastie -

Przedemną Pisarzem Aktowym Powiatu Rawskiego Bonifacym Grotowskim osobiscie Stanąwszy JPan Jan Binder w mieście Skierniewicach Sukna Fabrykant w Domu własnym Murowanym pod N^m 25. tamże będącym mieszkający, i właściciel tegoż wraz z placami jednym od JPaństwa Michała Reinhardta, i Tekli z Rosińskich małżonkow Rein[c]hardtow, drugim przez publiczną Licytacyą po Woyciechu Kozerskim⁴¹ kupionemi równie z Żoną Katarzyną z Krysińskich nabytemi, wystawionego, z osoby znany zdrowy na Umysle jawnie, wyraźnie, i dobrowolnie w przytomności JPanow Pawła Cedrowicza pod N^m 175. Obywatela miasta tego - i Gotlieba Witke Tkacza tu w Rawie w Domu Rządowym - mieszkających z osob znanych żadnemu z Prawa wyłączeniu niepodległych wiary godnych przybranych Swiadkow zeznał zapisania Kaucyi żądając w takowym wyrażeniu = Iż tenże dogadzaiąc Interessowi, i obligacyi JW Pana Teofila Wilkoszewskiego podówczas w Skierniewicach mieszkającego, w odpowiedź temuż powierzyć się mającey posady Skarbowey kontrollera Handlu, czyli Exaktora, w którym bądź mieyscu, i mieście kaucyą z Summy tysiąc pięćset Zł^och Polskich N^o 1500. Zł^o Pol^{ch} na Domu wyrażonym Murowanym wzmiankowanych placach wystawionym w Towarzystwie Ogniowym na Summę 6000. otaxowanym zbespieczonym do roku od obięcia posady jednego miarkując Służyć mającą zapisuje i ręczy - stanowiąc się Samodłużnikiem, z teyże kancyonowanej Summy tysiąc pięćset Zł^o zrzekając się wszelkich wyłączeń, i dobrodzieystw Prawa w ogolności, a w Szczegolności Beneficij ordinis, excusionis, divisionis, lub jakkolwiek mianowanych również wszelkich jakiego bądź Imienia Wybiegow Prawnych ninieyszemu Aktowi przeciwnych, oswiadczaając Uroczyście pod karą Stellionatus Prawami przepisaną, iż żadne hipoteki tajne Domu tego i Placow oraz całego Zabudowania nie ciąży - poddaje się na przypadek jakowego uchybienia, nieodwołując się do jakowey Sądowey Rezolucyi prostey Administracyiney Exekucyi - poddając Domy wytchnięte z Całym Zabudowaniem, i tych Prowenta - tudzież Place na zadosyć uczynienie - dla złożenia zaś tego Zapisu Kaucyjnego tam gdzie należy wydanie Onego w Wypisie Urzędowym Zamawia - to się w końcu domieszcza - iż hipoteka w tym Mieście Skierniewicach nie jest uregulowana, - atoli żadne długi na tey Nieruchomosci nie są zapisane - Zamieszkanie Sobie tenże Zeznający

⁴¹ Chyba powinno być: Kozarskimi.

co się tycze wykonania z tego Aktu w Domu rzeczonym pod N^m 25. sytuowanym obierając - który po przeczytaniu przez Pisarza Aktowego wyrażnym Zeznaiący dobrze rozumiejąc we wszystkim przyiawszy poddając się Exekucyi w dowod zatwierdzenia w obecności wymienionych Swiadkow, i moiej Pisarza Aktowego własną podpisuje ręką

Działo się jako wyżej -

Paweł Cedrowicz Swiadek

Jan Binder

Gottlieb Witke

Boniff: Grotowski Pisarz aktowy Powiatu Rawsk[iego]

VI. 14 czerwca 1834. Katarzyna z Krysińskich i Jan Binderowie kwitują księdza Andrzeja Biernackiego z pożyczonych od niego pieniędzy. Archiwum Państwowe w Warszawie, Oddział w Grodzisku Mazowieckim, Kancelaria Grotowskiego Bonifacego notariusza w Rawie Mazowieckiej, sygn. 20, akt 133.

[d. 14. Czer[wca] r. 1834. WJXiędzu Andrzejowi Bernackiemu na Papierze Stemplow[wym] Ceny Złoty jeden wydany- Groto:]

Oblig

N^o 133.

[opłata stemplowa w wysokości 10 gr]

Działo się w Mieście Rawie w obwodzie Rawskim w wojewodztwie Mazowieckim dnia Czternastego Miesiąca Czerwca roku tysiąc osmsetnego trzydziestego Czwartego, w Domu mieszkalnym niżej wyrażonego Regenta pod Numerem Sto trzydziestki trzy -

Przedemną Regentem Kancellaryi Powiatu Rawskiego Bonifacym Grotowskim osobiscie Stanawszy WJPan Jan Binder i Katarzyna z Krysińskich tegoż Żona małżeństwo Domu pod N^m 25. i 26. w Mieście Skierniewicach w tym Powiecie będącym zostającego Murowanego, i Innych Nieruchomości tamże położonych właściciele, w tym Domu mieszkający, i Zamieszkanie prawne sobie także co do tego Aktu także w Skierniewicach Sobie obierający z osoby Regentowi znani do czynienia zdolni zdrowi na Umyśle, jawnie, wyraźnie, i dobrowolnie w przytomności JPanow Józefa Studzińskiego pod N^m 134. i Stanisława Bardzińskiego pod Numerem 83. tu w Rawie w Domach własnych będących mieszkających, i tego Miasta obwodowego obywateli = z osob Regentowi znanych żadnemu z Prawa wyłączeniu niepodległych wiary godnych przybranych Swiadkow zeznali zapisania obligu żądając w tym wyrażeniu = Iż Ciż pożyczyli w gotowych Pieniądzach w Monecie Srebrnej Rublami od WJXiędza Andrzeja Biernackiego byłego Kommendarza przy Kaplicy w Domaniewiczach blisko Łowicza zostającej teraz w Łowiczu w Domu XX. Emerytow zamieszkałego Złotych Polskich tysiąc N^o 1000. Zł^oh wyliczoną z Ktorey rzetelnie odebraney tegoż Wierzyciela Wiell[ebneg]o Xiędza Biernackiego Kwituią - i aż do wypłacenia na całym Swojm Maiątku Ruchomym i Nieruchomym mianowicie na wyrażonym Swojm Domu Murowanym pod N^m 25. i 26. w Skierniewicach będącym zabespieczając i hipotekuiąc monetą Srebrną takową, lub podobną grubą Srebrną w tym krolestwie Kurs maiącą za lat Cztery to jest dnia Dwudziestego trzeciego Czerwca roku da Bog przyszłego tysiąc osmsetnego trzydziestego Osmego temuż Wiel[ebnemu]JXiędzu Andrzejowi Biernackiemu,

lub zlecenie JEgo maiącemu rzetelnie, i niezawodnie, niezastaniając żadną obroną z Prawa użyć się mogącą ani odwołując się jedna osoba do drugiej zapłacić obliguią się. Prowizyą od tey Summy po pięć od Sta regularnie z dołu to jest decursive w dniu Czternastym Czerwca każdego roku temuż opłacać za kwitem prywatnym assekurią - w przypadku niezapłacenia w którym bądź roku w terminie wyżej oznaczonym Procentu, uważanym będzie za chęć oddania kapitału czego gdyby uchybili zaraz o wypłatę kapitału poddaią Się dobrowolnie Exekucyi - a dla większego tegoż wierzyciela zapewnienia niniejszy Akt nietylko przez wypis Urzędowy temuż wydać, ale i do hipoteki Domu wymienionego podać, treści ułożyć i zaprojektować dozwalaią - obecny temu aktowi WJXiądż Biernacki Andrzej z osoby Regentowi znany powyższy Akt obligacyjny w Swojm opisie we wszystkim przyimuje, termin wypłaty tak kapitału jako i Procentu oraz warunek dołożony akceptuje, i na tym opisie przestaje to tylko dodaić, iż gdyby w konieczney potrzebie w Części jakowey z tego kapitału potrzebował Udziału, ten przez JPaństwo Bindrow ma bydz mu natychmiast uczyniony - co Ciż assekurią - a WJX Biernacki Aktu tego w Wypisie Urzędowym wydanie Sobie zamawia - który po przeczytaniu Zeznaiące Strony dobrze rozumiejąc we wszystkim przyiawszy w dowod zatwierdzenia w obecności wymienionych Swiadkow, i Moiey Regenta własnymi podpisuią rękami - Działo się jako wyżej -

Jan Binder

Katarzyna Binder

Xiądż Andrzej Biernacki

Jozef Studzinski Swiadek

Stanisław Bardzinski Swiadek

Boniff: Grotowski Regent kancelaryi Powiatu Rawski[ego]

VII. 8 marca 1822. Kontrakt sprzedaży i kupna domu wystawić [się] mającego w Skierniewicach między Józefem Koneckim i Barbarą z Rozwadowskich dziedzicami oraz starozakonnym Beniaminem Israelowiczem Herschornem zastawnym tegoż domu i placu posiadaczem sprzedającym, na koniec Józefem Binderem i Marianną z Michalskich kupującymi, za 11750 zł polskich. Archiwum Państwowe w Warszawie, Oddział w Grodzisku Mazowieckim, Kancelaria Grotowskiego Bonifacego notariusza w Rawie Mazowieckiej, sygn. 14, akt 3535.

[adnotacje: d. 2. Kwiet[nia] r. 1822. JP. Jozefowi Binder na Papierze Stemplo[wym] Ceny 25. Dwadziescia pięć wydany - Grud.; d. 11. Listopada r. 1822. Starozakonnemu Beniaminowi Herschkorn na Papierze Stempla Ceny groszy pietnascie w Ręce JEgo Zony Sory Herszhkor wydany Groto.]

[opłata stempłowa w wysokości 10 gr]

Kontrakt

N^o 3535.

w Imieniu Najjaśniejszego Alexandra pierwszego Cesarza wszech Rossyi Krola Polskiego ettc ettc ettc

Działo się w mieście Skierniewice zwanym w obwodzie Rawskim w Wojewodztwie Mazowieckim sytuowanym dnia Osmego Miesiąca

Marca roku tysiąc osmsetnego Dwudziestego drugiego w Domu mieszkalnym J Pana Johr własnym pod N^m 148.

Przedemną Pisarzem aktowym Powiatu Rawskiego Bonifacym Grotowskim w mieście Rawie Powiatowym w Domu pod N^m 19. mieszkającym w to miejsce dla Inney i tej czynności przybyłym osobiscie Stanąwszy J Państwo Jozef Konecki niegdy J Panstwa Ignacego Koneckiego i Wiktoryi z Belickich małżonków nieżyjących Domu i Placu przy Rynku teraz pod N^m 20 tu w Skierniewicach będącego właścicieli Z Mocy kupna od Wiktoryi z Katennych pierwszego małżeństwa Borowski, powrotnego Wtorkowski, Kaźmierza Wtorkowskiego Żony czyli obojga małżonków Wtorkowskich /: jak w tej mierze Rezygnacya dnia Czwartego Listopada roku tysiąc Siedmsetnego Ośmdziesiątego osmego przed Xięgami Woytowskiemi Prymacyalnemi Miasta tego zeznana, i zapisana świadczy ./ Dziedzicow Syn Organista w Łowiczu, w Domu własnym pod N^m 289 mieszkający i tegoż Żona Barbara z Rozwadowskich Konecka w assystencji i za zezwoleniem męża Swego wyrażonego czyniąca i wraz z Mężem mieszkająca i Starozakonny Beniamin Israelowicz Herschkorn kupiec w tutejszym Mieście Skierniewicach Placu po spaleniu Zabudowania przez Spadek po Rodzicach wyrażonego Koneckiego do tegoż należącego prawem zastawy do Zabudowania Tranzakcyą przed Notaryuszem publicznym Powiatu Sochaczewskiego w Łowiczu dnia dziesiątego Lipca roku tysiąc osmsetnego osiemnastego między temiż Koneckimi, a tymże Beniaminem Israelowiczem Herschkorn zeznaną umocowany posiadziel, i tu w Skierniewicach w Domu pod N^m 102 mieszkający - jako też J Pan Jozef Binder obywatel tego miasta, i fabrykant Sukna w tymże mieście przy Ulicy Piotrkowskiej w Domu pod N^m 65. zamieszkały - Maryanna z Michalskich tegoż Żona w assystencji męża czyniąca wszyscy z osob znani zdrowi na Umyśle, jawnie wyraźnie i dobrowolnie w przytomności J Panow Macieja Cedrowicza pod N^m 102 i Pawła Cieleckiego pod N^m 31. tu w Skierniewicach będących mieszkających z osob znanych żadnemu z Prawa wyłączenia niepodległych wiary godnych przybranych Świadków zeznali zapisania kontraktu Sprzedarzy, i Kupna wyrażonego Placu żądając w tym sposobie = § I. J Pan Konecki wyżey wymieniony przez Spadek po Rodzicach Domu wytchniętego z placem splotciwszy Siostrę Swoią rodzoną /: albowiem tylko te dwoje Dzieci po zmarłych wyrażonych Rodzicach pozostali ./ Elżbietę Konecką Woyciecha Paszkowskiego w Jeżowie mieście w tym obwodzie wiatrak młyn posiadającego Żonę przez Układ prywatnie zrobiony będąc zupełnym właścicielem tenże Dom wraz z Żoną w procencie od Summy Czterech tysięcy Zło przez Beniamina Israelowicza Herschkorn wspomnionego pożyczoney, wypuscili temuż i znowu przypożyczywszy od tego, z wypadku Pogorzeli Zabudowania namienionego na forszus wystawy nowej Budowli na tymże Placu, przez wyżey wytchniętą Tranzakcyą zobowiązali Rzeczoneyo Beniamina Israelowicza do wystawienia Domu na tym Placu widząc się bydź niezdolnemi zamiaru wzmiankowanego dopełnienia, zostawując Mu wszelki użytek z wystawic się mającego Zabudowania aż do zwrotu wziętych od tegoż Pieniędzy pożyczanym Sposobem Zło pięć tysięcy - gdy tedy na tym Placu dotąd nic

wystawionego nie jest, i Benjamin Herschkorn zmieniaiaiaic⁴² Swoy zamiar w wystawić się maiącym Domu mieszkania JPanu Jozefowi Bindrowi przez Układ dnia dwudziestego Siodmego Lutego roku bieżącego na piśmie przy Swiadcach tu w Skierniewicach zrobiony, Prawa Sobie Służącego tak do Summy pożyczoney jako też Zastawy domu wystawić się maiącego odstąpił, więc JPaństwo wyrażoni Koneccy małżeństwo przychylaiąc się do Umowy między temż Beniaminem Israelowiczme Herschkorn a Jozefem Binderem uczynioney nic Sobie żadnego Prawa tak do własności wyrażoney i jakowych użytkow wcale ani Swojm Sukcessorom bynaymnieny niezostawuiąc, i także do bonifikacyi z kassy ogniowey za spalone zabudowanie pretensyi niezachowuiąc zupełnie Prawa własności, i tytułu Dziedzictwa na zawsze tymże JPaństwu Jozefowi Binderowi i Maryannie z Michalskich mał[żonkom] odstępuią na zawsze wyrażonego Placu i Domu wystawić się maiącego - a to na zaspokojenie długu Beniaminowi Israelowiczowi jak wyżey należącego - wieczystym Prawem sprzedaia i do zarządzenia się jako Swoią własnością tychże JPaństwa Binderow upoważniaia i - oraz dla większego tychże utwierdzenia Dokumenta dawne wzmiankowane tymże oddaią, i niniejszy Akt nietylko przez wypis Urzędowy tymże wydać, ale i do zapisania w księgę hipoteczną gdy ta regulowaną będzie podać zezwalaia zamieszkanie Sobie co do tego Aktu w Łowiczu obieraiąc - § II. zaś Beniamin Israelowicz Herschkorn z JPaństwem Bindrami tak się układaia - Starozakonny Beniamin Herschkorn Summę pięć tysięcy Złoch^{ch} polskich pożyczoną JPaństwu Koneckim i wystawienie kamienicy czyli Domu Murowanego Massiv na Placu wymienionym podług abrysu przez Rząd zatwierdzić się maiącego oraz pretensye do JPanstwa Koneckich formowane kontentuje się Summą Złoch^{ch} Polskich jedenascie tysięcy Siedmset pięćdziesiąt Złoch N^o 11750. Złoch^{ch} ktore JPaństwo Bindrowie Małżeństwo nieodwołuiąc się jedno do drugiego, w Umowionych czasach jak nizey w §fie V. wyszczegolniono zostanie zapłacić obliguią się - § III. a Starozakonny Beniamin Herschkorn obowiazuje się na Placu rzeczonym Kamienicę o jednym Piętrze podług abrysu, i Anszlagu u WJPana Dunina Burmistrza Miasta złożonego przez też Strony Herschkorna i Bindera podpisanych jak naydokładniey fundamentalnie z dobrego, mocnego, i trwałego Materiału wystawić, i naypoźniey na dzien Swięta S^o Jakoba czyli dwudziesty piąty Lipca roku bieżącego ukończyć, i ze wszystkim wewnętrznie i zewnętrznie wyprawioną wytrynkowaną i zołto od frontu umalowaną zamkniętą do zamieszkania zdatną z podłogami Pułapami całkiem ukończoną i kluczami do zamknięcia i wprowadzenia się oddać JmPanstwu Bindrom opatrzoną z Swojami Sukcessorami przyrzeka - § IV. Plac wyrażony zaczyna się od Rynku i ciągnie się do Placu Dziejarskiego obywatela między kamienicą JPana Koronowskiego i placem z jedney i drugiey strony JPana Woyciecha Wysockiego zostaiący - i w tey rozległosci jak dawniey przed Pogorzela zostawał, tak teraz bydź winien - § V. zaś JPanstwo Bindrowie Małżeństwo Summę wyżey Naznaczoną jedenascie tysięcy Siedmset Pięćdziesiąt Złoch^{ch} N^o 11750. takowym Stosownie do Umowy temuż Beniaminowi Herschkorn następuiającym sposobem wypłacaia to jest: przy Punktacyi wychniętey JPan Binder

⁴² Powinno być: zmieniaiaic.

zapłacił Beniaminowi Herschkorn Zło^{ch} Sześćset N^{ro} 600. Zł^{ch} dziś przy ni-
niejszej czynności i Akcie dolicza Zło^{ch} Dwa tysiące Czterysta N^{ro} 2400. Zło^{ch}
dalej gdy ten Dom ze wszystkim przed determinowanym wyżej czasem na
Święty Jan Chrzyciel roku bieżącego to jest 24. Czerwca wystawiony i ukoń-
czony zostanie Złoty Czwarty tysiące N^{ro} 4000. Zło, choćby nawet i Dom ten
ukończonym nie został ze wszystkim - zapłacić assekuruje - resztę bowiem
Czwarty tysiące Siedmset pięćdziesiąt Zło^{ch} N^{ro} 4750. Zło^{ch} gdy już całkiem Dom
ten ukończonym zostanie, i klucze JPanstwo Bindrowie od tego Domu wykoń-
czonego od Starozakonnego Beniamina Herschkorn odbiorą w dzień S^o Michała
Archaniola to jest dwudziestego dziewiątego Wrzesnia roku terażniejszego
dopłacić z Swojemi Potomlami zrzekając się jakowych wymówek obliguią się
- w razie uchybienia w ktorej bądź Racie wyżej oznaczonej wypłaty z całym
Swoim Maiątkiem Towarem poddają się Exekucyi - § VI. Nawzajem Beniamin
Israelowicz Herschkorn JPanstwu Bindrom assekuruje, iż jak naygruntow-
niej dokładnie Stosownie do Planu i Anszlagi⁴³ z dobrego materiału wysta-
wić i gdy Znawcy lub Burmistrz niedokładność jakową znajdą do przepisow
Urządzen niestosownego - wszystko kosztem własnym poprawić przestawić
obowiązuje się, i w tej mierze niezastawiając się żadną obroną poddaje się
Exekucyi - § VII. to się nadmieniam: iż co się tyczy bonifikacyi z kassy ognio-
wey za Pogorzal Zabudowania na tym Placu zdarzoną - ponieważ już pierw-
sze dwie Raty przez JPana Wysockiego byłego Kassjera wzięte, i na Process
graniczny Miasta tego wydane zostały, gdy ta Należytość wrocona będzie,
tedy na połowę JPaństwo Bindrowie i Herschkorn Ilość wytchniętą Pieniędzy
między siebie rozdziela - zas trzecia Rata całkiem z kassy ogniowej do tego
Placu stosująca się JPanstwu Bindrom należeć ma - tak JPaństwo Koneccy,
jako i Starozakonny Herschkorn przyjmują - § VIII. Podatki, kwaterunki Usługi
Policyjne opłaty i wszelkie ciężary do tego placu stosujące się - od czasu ni-
niejszego Aktu do JPaństwa Bindrow należące będą opłacać - a wszelkie za-
ległości do dzisiejszego dnia Beniamin Herschkorn zapłacić, i kwity złożyć
obowiązany - § IX. koszta kontraktu niniejszego Papieru Stemplowego kupie-
nie, opłatę Laudencij do kassy Miasta wypisow JPanstwo Bindrowie
i Beniamin Herschkorn wspólnie zapłacić deklarują się - § X. Ewikcyą tak
względnie pewności dziedzictwa jako też Długow gdyby się jakowe pokazały
JPaństwo Koneccy i Beniamin Herschkorn JPaństwu Bindrom ręczą Swoim
maiątkiem, i w tej mierze tychże wszędzie bronić i zastępować przyrzeka-
ją - § XI. wreszcie Starozakonny Beniamin Herschkorn z Summy pięć tysięcy
Zło^{ch} Polskich i pretensyi wszelkich do JPanstwa Koneckich formowanych
kwituje i opis wytchnięty za nic znaczący i już dotychczas niestosujący się uwa-
ża, który JPaństwu Bindrom oddać obligowany - nawzajem Ciż JPaństwo
Koneccy tegoż Herschkorn także z pretensyi wszelkich kwituja - § XII. Na ko-
niec gdy wyżej wymienione trzy tysiące Zło^{ch} Beniamin Herschkorn od
JPaństwa Bindrow już ma wyliczone więc z tychże Placących JPaństwa
Bindrow kwituje - który akt po przeczytaniu przez Pisarza aktowego wyra-
znym Zeznając Strony dobrze rozumiejąc we wszystkim przyjąwszy zrzeka-
jąc się wszelkich temu opisowi przeciwnych tłumaczeń poddając się Exekucyi

⁴³ Zapis dotyczy planów i anszlagów (wykazów kosztów).

w dowod zatwierdzenia w obecności wymienionych Świadców i mojej Pisarza aktowego własnymi podpisują rękami a nieumiejąca znakami podpisu podznacza -

Jozef Konecki

Barba[ra] Konecka

[-] Znaczy po żydowsku podpis Beniamina Herschkorna

Jozef Binder

xxx znaki podpisu Maryanny z Michalskich Binderowey nieumiejącej pisać -

Maciej Cedrowicz iako Świadek

Paweł Cielecki iako Świadek

Boniff Grotowski Pisarz aktowy P[owia]tu Rawski[ego]

VIII. 15 kwietnia 1824. Kontrakt sprzedaży i kupna pustego placu w Skierniewicach między Janem Dziejarskim i Marianną z Sobolewskich sprzedającymi a kupującymi za 270 zł polskich małżonkami Józefem Binderem i Marianną z Michalskich. Archiwum Państwowe w Warszawie, Oddział w Grodzisku Mazowieckim, Kancelaria Grotowskiego Bonifacego notariusza w Rawie Mazowieckiej, sygn. 15, akt 93.

[adnotacja: d. 1. Grud[nia] r. 1828. JPan[stwu] Bindrom na Papierze Stemplo[wym] Ceny groszy pietnastcie wydany - Groto.]

[opłata stempłowa w wysokości 10 gr]

Kontrakt.

N^m 93.

w Imieniu Najjaśniejszego Alexandra pierwszego Cesarza wszech Rosyji - Krola Polskiego etc etc etc

Działo się w mieście Skierniewice zwanym w obwodzie Rawskim w Wojewodztwie Mazowieckim sytuowanym dnia pietnastego Miesiąca kwietnia roku tysiąc osmsetnego Dwudziestego Czwartego w Domu pod N^m osmnastcie -

Przedemną Pisarzem Aktowym Powiatu Rawskiego Bonifacym Grotowskim w Mieście Rawie Powiatowym w Domu pod N^m 19. lokacją Swoią i akt mającym w to miejsce dla tey i Innych czynności przybyłym osobiscie Stanąwszy JPaństwo Jan Dziejarski, i Maryanna z Sobolewskich tegoż Żona w assystencyi i za Zezwoleniem wyrażonego męża Swego czyniąca, i wspólnie oboje Małżeństwo Dziejarscy czyniący w Domu własnym tu w Skierniewicach pod N^m 37. będącym mieszkający Przedaiący - i JPaństwo Jozef Binder i Maryanna z Michalskich małżeństwo Bindrowie czyniący w Domu własnym pod N^m 66. tu w Skierniewicach mieszkający, Żona w assystencyi męża Swego, i za JEgo zezwoleniem czyniąca, kupujący z osob znani, zdrowi, na umyśle, jawnie, wyraźnie, i dobrowolnie w przytomności JPanow Pawła Cieleckiego pod N^m 31. i Jacka Wawarkiewicza⁴⁴ pod N^m 6. tu w Skierniewicach będących mieszkających obywateli tego Miasta w tym Powiecie, obwodzie zstaiącym, z osob znanych żadnemu z Prawa wyłączeniu niepodległych wiary godnych przybranych Świadców zeznali zapisania kontraktu Sprzedarzy, i kupna żądaiąc w tym opisie - § I. Iż Ciż JPaństwo Dziejarscy Plac przy Ulicy z Rynku na Targowisko przechodzący, po spaleniu Zabudowania pusty

⁴⁴ Powinno być Gawarkiewicz.

Paweł Cielecki jako Świadek

Jacek Gawarkiewicz

Krzywanski Świadek

Boniff: Grotowski Pisarz Aktowy Ptu Rawsk.[iego]

IX. 15 lipca 1834. Grzegorz Krysiński sprzedaje rolę w polu Laszczanym Mariannie z Michalskich i Józefowi Binderom. Archiwum Państwowe w Warszawie, Oddział w Grodzisku Mazowieckim, Kancelaria Grotowskiego Bonifacego notariusza w Rawie Mazowieckiej, sygn. 20, akt 181.

[adnotacja: d. ^{3/15} Lutego 1845. pierwszy wyciąg Główny na papierze Stemplo[wym] Ceny Kop. 45. Jozefowi Bindrowi wydany - P Grotowski Rej]

Kontrakt

N^o 181.

[opłata stempłowa w wysokości 10 gr]

Działo się w Mieście Skierniewicach zwanym w obwodzie Rawskim w Wojewodztwie Mazowieckim sytuowanym dnia piętnastego Miesiąca Lipca roku tysiąc osmsetnego trzydziestego Czwartego w Domu JPaństwa Krysińskich pod Numerem dwieście dwadzieścia trzy. -

Przedemną Regentem Kancellaryi Powiatu Rawskiego Bonifacym Grotowskim w Mieście Rawie Powiatowym w Domu pod N^m 133. lokacyą Swoią i akt mającym w to miejsce dla tey, i Inney czynności zapisania przybyłym osobiscie Stanąwszy WJPan Grzegorz Krysiński Sekretarz Ławnik w Muncypalności miasta tego w Domu pod N^m 27. tu w Skierniewicach mieszkający i Zamieszkanie prawne sobie co do tego Aktu obierający w tym mieście Przedający z jednej - i JPaństwo Jozef Binder, i Maryanna z Michalskich pierwszego Zamęścia Tomasza Żebrowskiego zmarłego, powtornego teraz wyrażonego Jozefa Bindera Żona Małzenstwo Binderowie w Domu własnym pod N^m 68. tu w Skierniewicach będącym mieszkający Kupujący - z drugiej strony - z osob Regentowi znani zdrowi na umyśle, jawnie, wyraźnie, i dobrowolnie w przytomności JPanow Macieja Cedrowicza Ławnika w Muncypalności miasta tego pod N^m 149. i Jozefa Goczковского pod 262. tu mieszkających obywateli = z osob Regentowi znanych żadnemu z Prawa wyłączeniu niepodległych wiary godnych przybranych Świadkow zeznali zapisania między Sobą umowionego Kontraktu żądając w Następującym ułożonym Opisie =

§ 1. wyrażony JPan Grzegorz Krysiński uzupełniając Punktacyą między Sobą Zeznającym Przedającym, a wytchniętymi JPaństwem Binderami małżeństwem dnia dziewiętnastego Miesiąca Października roku tysiąc osmsetnego trzydziestego trzeciego tu w Skierniewicach spisaną - Rolą w Polu Laszczanym z dwóch Połdziałków gruntu Składającą się między Rolami natenczas Głasińskiego z jednej strony, i Grzegorza Zielińskiego z drugiej strony dawniej Komorowskiego położoney w Działach między Matką i wspołrodzeństwem dnia Czternastego miesiąca Sierpnia roku przeszłego nastąpionych pod Literą d. zapisaną na własność dziedziczną sobie nadaną, i przeznaczoną - takową poczynającą się od drogi Laszczany, a kończącą się przy Boru do miasta należącym, tak jak jest w Swoiey rozległości, i ograniczeniu z wszelkimi użytkami, z Prawem, własności i tytułem dziedzictwa nic Sobie niezostawiając, ani wyłączając za Summę o Szaconek umowioną,

i postanowioną Złto^{ch} Polskich tysiąc dwieście N^{ro} 1200. Złto^{ch} sprzedaje, i na zawsze rezygnuje Wyrażonym JPanstwu Jozefowi Bindrowi i Maryannie z Michalskich Małżonkom -

§ 2. Summę tę Szacunkową postanowioną Przedaiący od kupujących przy Punktacyi dnia trzynastego Pazdziernika roku zeszłego spisanej w całej Ilosci Złotyeh Polskich tysiąc dwieście N^{ro} 1200. odebrał, wypłaconą przyznaje, i teraz z oney kupujących Kwituje -

§ 3. w posiadaniu tey Roli kupujący od roku przeszłego i czasu Punktacyi wymienionej zostaią, i z tey użytkuią oddania Sobie teyże niepotrzebuią teraz - ale kupujący jak już od daty Punktacyi wyrażoney wszystkie podatki opłacili, i obowiązki mieyscowe dopełniali - tak to wszystko zaspokajac na zawsze przyjmuią dobrowolnie na Siebie przyjmuią obowiązek -

§ 4. koszta spisania tego Aktu Papieru Stemplowego kupienie Wypisu Kupuiący zaspokojc na Siebie biorą obligacyą - i dla większego Kupuiących upewnienia Akt niniejszy przez wypis Urzędowy tymże Przedaiący wydać, i na przepisanie tytułu własności na osoby Kupuiących przy Uregulowniu hipoteki tey Roli podac zezwala - a Kupuiący opłatę Laudemj do kassy Miasta należną opłacić biorą na Siebie - ktory Akt po przeczytaniu przez Regenta wyraźnym Zeznaiący dobrze rozumiejąc we wszystkim przyiąwszy, poddaiąc się klauzuli Exekucyi w dowod zatwierdzenia w obecności wymienionych Swiadkow, i moiey Regenta umiejący pisać własnymi rękami, a nieumiejąca pisać znakami podpisu podznacza - Działo się jako wyżey - Grzegorz Krysink Sprzdaiy [Grzegorz Krysiński sprzedający]

Jozef Binder

Maciey Cedrowicz Swiadek

Jozef Goczkowski Swiadek

Boniff: Grotowski Regent kancelaryi Powiatu Rawski[ego]

[opłata stemplowa w wysokości 15 groszy, awers i rewers]

Działo się w Miescie Skierniewicach dnia 19 Pazdzier[nika] 1833

Pomiędzy Grzegorzem Krysinskim Ławnikiem Sekretarzem miasta tuteyszego i obywatela a Panem Jozefem Binder rovnie tuteyszem obywatelem zawarto punktacyą o Sprzedarz Gruntu w Sposobie nastempuiącym -

§ I

Grzegorz Krysinski maiąc dział gruntu w polu Laszczonym zwany z podziału maiątku otrzymany Graniczący z iedney Strony z podziałkiem gruntu Jego, a z drugiey Successorow Jana Kumorowskiego, Szeroki Zagon dwadziescia Cztery dlugi Stay dwanascie poczynaiąc od drogi Laszczaney a kończąc u Boru mieyskiego - takowy Sprzedaie [dopisano: Jozef Binder] JPaniu Maryaonie⁴⁹ Bindrom Małżonką za Summę Zł 1200, Wyrazniey Zpoll Tysiąc dwieście

§ II

Na Summę wymienioną wypłacili iuz Panstwo Binder Krysinskiemu Zł 600, wyraźniey Zł Szescset za wydanym przez tegoż rewersem zaś Zł 600, wyrazniey Zpoll Szescset przy niniejszem wyliczaią i w tym Sposobie z oddaney

⁴⁹ Oryginalny zapis.

całkowitey Summy Zł Tysiąc dwiescie - Grzego[r]z Krysinski Kwituie podpisaniem tego Aktu -

§ III

Wszelkie podatki z gruntu tego należące się Panstwo Binder od datty dzieiwszyé na Siebie przyimuią -

§ IV

wydany przez Grzegorza Krysinskiego Rewers na Summę jak wyżey Zł 600 umarza się ninieyszym -

§ V

Zawarcie tranzakcyi Urzędowej przed Regentem właściwego powiatu kazdego czasu Grzeg[orz] Krysinski przyrzeka lecz Kosztem Panstwa Bindrow - ninieyszą Punktacyą tak jak gdyby przed Regenyem zd[z]iałaną została Strony uwazaiąc podpisuią -
Grzeg[orz] Krysinski

X. 19 lutego 1838. Intercyza przedślubna między Piotrem Aufszlagiem a Józefem i Marianną Binderami, rodzicami Rozalii Binderówny. Kancelaria Grotowskiego Piotra notariusza w Rawie Mazowieckiej, sygn. 5, akt 44.

[adnotacja: d[nia] ⁷/₁₉ Lutego 1838. pierwszy wyciąg Główny na papierze Stempl[owym] Ceny Zp 7. Piotrowi Aufszlag wydany - P Grotowski Rej[ent]

Intercyza

N^{er} 44.

Rep z r. 1838.

[opłata stemplowa w wysokości 10 groszy]

Działo się w mieście Skierniewice zwanem w Powiecie i Obwodzie Rawskim w Guberni Mazowieckiej w domu JPaństwa Bindrów własnym pod N^m 68 Stoiącym dnia ^{Siodmego}/_{dziewiętnastego} Lutego tysiąc Ośmsetnego trzydziestego Osmego roku -

Przedemną Piotrem Grotowskim Rejentem Powiatu Rawskiego w Mieście Obwodowem Rawie w domu pod liczbą 72. przy Ulicy Warszawskiej Stoiącym zamieszkałym i urzędującym tu w mieysce na początku Aktu tego wyrażone na żądanie niżej wyrazić się mających Osób przybyłym, w przytomności Swiadków niżej w końcu Aktu tego wyrażonych, osobiscie stanąwszy: W^{nu} Piotr Aufszlag Kassyer Miasta Skierniewic w Domu swym własnym pod N^m 26. tu w Mieście Skierniewicach zamieszkały i zamieszkanie prawne sobie co do tego Aktu obierający, z iedney - iako też JPan[i] Rozalia Binder w assystencyi Swych Rodzicow Jozefa i Maryanny z Michalskich Bindrów Małzonek działaiąca, tu w mieście Skierniewicach przy rzeczonych Rodzicach Swych mieszkająca z drugiej Strony z Osób Regentowi znani, zdrowi na Umysle, iawnie, dobrowolnie i rozmyslnie zawarli między Sobą Kontrakt przedślubny w tych punktach =

§. 1.

Wyrazeni Małzonekowie Bindrowie Staraniem się W^o Piotra Aufszlaga o dożywotnią przyjaźń Corki Swey rzeczoney Rozalii Binder powodowani, skłaniając w tym względzie wolę Swoią, na połączenie się to związkiem Małżeństwa

W^o Piotra Aufszlaga z Rozalią Binder zezwalaia - a zycząc w przyszłości prawdziwego Szczęścia, rodzicielskie udzielaia im błogostawienstwo:-

§. 2.

Przyszłe to Małżeństwo połączają się i rządzić się mają prawem posagowym - teraz postanowionym i na przyszłość powiększyć się mogącym -

§ 3.

Rodzice Narzeczoney przeznaczaią na Posag teyże swey Corce w gotowych pieniądzech Zp trzy tysiące - zostawiaiać sobie wolność w pozniejszym czasie powiększenia Summy tey za życia Swego, oraz w przypadku śmierci ktorego z Rodziców, do rownego Działu Majątkowego z innym Współrodzeństwem Swoiem też Córka przystąpić będzie mocna, zawsze iednak od części na nią przypadłej Summę wziętą na posag odtrącić iest obowiązana -

§. 4.

Z Summy tey Zp trzy tysiące w każdym razie potrzeby do wysokości takię iaką wypadnie za tymże W. Piotrem Aufszlagiem bądź to iako Kassyerem Miasta Skierniewic, lub na iakikolwiek Urząd, też Rozalia Binder przyszła małżonka Jego Kaucyą spłacić w gotowych pieniądzech w odpowiedź Rządowi przyjmuie obowiązek - a W. Piotr Aufszlag Summę tę posagową iako dług Majątek swoy Ruchomy i Nieruchomy z czegokolwiek bądź składaiący się ciążący przyjmuie i zabezpieczyć Go na tymże Majątku przyrzeka - na to przeznaczaią teyże Swey przyszłej Małżonce na spłacenie Kaucyi przez nią daney czwartą Część Pensyi do Urzędowania iaki posiada i posiadać może przywiązany - i takową dotąd pobierać będzie dopoki Summa na Kaucyą przez Nią złożona w iakieykolwiek wysokości w tym sposobie spłaconą nie zostanie -

§. 5.

Na wypadek Śmierci Rozalii Binder iako Małżonki W^o Aufszlaga, i gdyby żadne żyjące potomstwo w małżeństwie tym spłodzone niezostało, wówczas pozostałemu przy życiu Małżonkowi W^o Piotrowi Aufszlagowi prawo własności trzeciej części posagowej Summy służy -

§. 6.

Nakoniec wyrażają Rodzice Narzeczoney JPaństwo Bindrowie iż w wyprawie Corce Swey Rozalii przyszłej Małżonce W^o Piotra Aufszlaga wydają w naturze następujące przedmioty, ktore się wraz z oszacowaniem zamieszczaią iak następuie =

1. Salopa z Materyi Grodberlan ⁵⁰ popielata	Zp 236.-
2. Suknia z Atlasu białego Szlubna	108 -
3. d= grodenablowa oliwkowa	105.-
4. d= d= fioletowa	100 -
5. d= batystowa w Kwiaty	66.-
6. Szlafrok grodenablowy piusowy	94 -
7. Suknia perkalikowa w palmy	24 -
8. d= merynusowa morderowa	48.-
9. d= muszlinowa w Kwiaty	20 -
10. d= baryzowa w paski	20 -

⁵⁰ Powinno być: Grodenabl.

11. Suknia baryzowa w paski	Zp 20 -
12. d d d	20 -
13. Spodnic perkalikowych Sztuk Sześć a f 6. g 20-	40 -
14. Szlafrok merynosowy brązowy	52 -
15. Dziesięć łokci Perkalu Angielskiego na Suknię łokiec po <u>Zp</u> 4.	40 -
16. Czternascie łokci perkalu na tle brązowym po <u>Zp</u> 2 i pół łokcia	35.
17. Chustka tybetowa z szlakami piaskowa	100 -
18. d d w Szlaki około w Srodku koloru stalowego	126 -
19. Chustka francuzka w Szlaki popielate	42 -
20. d tybetowa popielato cielista	30 -
21. d fularowa niebieska w Kwiaty	30 -
22. d czarna t[i]ulowa	30.-
23. d merynosowa seledynowa	6 -
24. Szalik gazowy niebieski	20 -
25. Cztery Kołnierzyki tiulowe po <u>Zp</u> 6 g 20	26. g 20.
26. Czepek blondynowy z ubraniem	40 -
27. Trzy czepki tiulowe z ubraniem po <u>Zp</u> 6 g 20	20.-
28. Kapelusz atlasowy granatowy	24.-
29. d d rozowy	24 -
30. Woal fauste=blondowy	24 -
31. Dwadziestcia koszul płociennych	240.-
32. Dwanascie par ponczoch	48 -
33. Sześć serwet holenderskich	40 -
34. Sześć przescieradeł płociennych	40.-
35. Obrus holenderski	<u>Zp</u> 36 -
36. Sześć Ręczników	40.-
37. Cztery poduszki piednane z wsypkami	48 -
38. Becik piera z wsypką	48
39. piernat z Cwielichu w pasy	30 -

XI. 7 maja 1833. Inwentarz pozostałości po zmarłej Wiktorii z Karmańskich, żonie Walentego Bindera. Kancelaria Grotowskiego Piotra notariusza w Rawie Mazowieckiej, sygn. 2, akt 111 (wyjęty z akt Grotowskiego Bonifacego z 1833 roku, akt 188). [adnotacja: *W Braku o iednym Stęplu Swiadczy* [nieczytelny podpis]

[opłata stemplowa w wysokości 10 gr]

N^o 188.

Działo się w Miescie Skierniewice zwanym w obwodzie Rawskim w Wojewodztwie Mazowieckim sytuowanym dnia Siodmego Miesiąca Maja roku tysiąc osmsetnego trzydziestego trzeciego w Domu mieszkalnym JPana Walentego Binder pod Numerem Siedmdziesiąt-Regent kancellaryi Powiatu Rawskiego Bonifacy Grotowski w Miescie Rawie Powiatowym w Domu pod Numerem 133. likacją swoiomiAktmiamiący w to miejsce na wezwanie JPana Walentego Binder do siebie uczynione dla spisania

Inwentarza pozostałości po zmarłej tegoż Żonie Wiktorji z Karmańskich przybyły w obecności tegoż pozostałego zmarłego męża, i przez Uchwałę Rady familyney przydanego dla małoletnich tychże Bindrow Dzieci Opiekuna JPana Jozefa Karmańskiego, i do ocenienia pozostałości wybranych Biegłych toż zamierzone Dzieło Inwentaryzacji rozpocząłem w ten sposób = taż Wiktorja z Karmańskich Bindrowa na początku miesiąca Listopada roku zeszedł tu w Skierniewicach życie skończyła = w Małżeństwie z tymże pozostałym Mężem splotzone zostawiła Dzieci=

- | | | |
|----------------------|------------|----------|
| 1. Teofilę Corkę lat | 11. maiąca | |
| 2: Jozefę = | = 9. | Bindrow= |
| 3. Leopolda Syna = | = 5. | = |

Małoletnie - przed Szlubem żadney Intercyzy, ani Umowy niespisałi - ani ta żadney dyspozycyi przed Smiercią za życia swego nieuczyniła - i po Smierci też pozostałości opieczętowanie sądowe lub urzędowe niebyło - do oszacowania co pozostało w jakowym bądź objeckie, wybrani przez Strony Interessowane za Biegłych JPanowie Maciey Cedrowicz Członek Rady Muncypalney - i Woyciech Bąkowski obywatele miasta i posiadłości własne maiący, oraz na obiektach do oszacowania podać się maiących znaiący się - i Regentowi z osob znani do czynu tego zdolni przysięgę Aktem przez Burmistrza miasta tego uczynionym wykonali dnia dzisiejszego - Po którym odebrany Świadectwie wykonany Przysięgi pozostałość spisu rozpocząłem w ten sposób przestrzegłszy małżonka Binder o rzetelne podanie własności zmarłej JEgo Żony Wiktorji Karmanski - albowiem w końcu swojego podania rzetelnosc przysięgą stwierdzić będzie obowiązany - a dalej postępując pisze się=

Tytuł I. Dobro Nieruchome -
żadne - bo

Dom pod N^m 70. w którym mieszkała z mężem jest własnością męża po Rodzicach zostawiony - a przez Braci w Działach pozostałością po Rodzicach uczynionych od Starszych Braci najmłodszemu prawem dziedzictwa oddany na zawsze -

Tytuł II. w gotowych Pieniądzach. -
nic nie zostało. -

Tytuł III. Srebrne Naczynia - Złote - i Inne kosztowniejsze Rzeczy -
nic nie zostało. -

Tytuł IV. Miedź - Cyna - Mosiądz - Blacha - Żelastwo -

Garnek miedziany garncy dwa w Sobie maiący	Zł ^{ch}	6.=
Alembik mały - przedany za Starą miedz	Zł ^{ch}	10.=
Donica miedziana do ktorej Matka Żony dołożyła przy Kupnie	Zł ^{ch}	16.=
Żelasko do prasowania Mosiężne -		
w Cynie - Blasze - Żelastwie nic nie zostało	Zł ^{ch}	4.=
	Ogoł	Zp 36

Tytuł V. Wniosek Zmarłej Żony
Przez Rodziców dane w gotowych pieniądzech raz Zł^o 400.=
Przez tychże powtornie wełną przekazaną od Wiel^o Zygl^a zakupioną

przez Rodziców zmarłej, odebraną	Zło	600.=
Przez tychże potym gotowemi pieniędzmi Rodziców dane	Zło	800.=
Nakoniec częściami wybrane w gotowiznie i Effektami Piwem Słoniną, Sadłami Solą, i tym podobnemi Szczegółowo ku potrzebie przez Zmarłą od Rodziców Rzeczami przyznaje	Zło ^{ch}	2200.=
Na pogrzeb zmarłej Żony w dodatku ofiarowała Matka JPani Karmańska	Zło	60.=
	Ogoł	<u>Zp</u> 4.060.

Tytuł VI.Ubior, - Posciel. - Bielizna -

Sukienka niebieska grodenablowa	Zło ^{ch}	24.=
Sukienka perkalikowa w różnych kolorach ciemna mało użyta	Zło ^{ch}	20.=
Sukienka biała Szachnetowa	Zło ^{ch}	8.=
Sukienki dwie białe kartonowe bez Rękawów	Zło ^{ch}	7.=
Sukienka jedwabna w pasy Czerwone	Zło ^{ch}	=10.=
Sukienka kartonowa biała z falbami	Zło ^{ch}	=10.=
Sukienka w pasy Niebieskie perkalowa	Zło ^{ch}	=4.=
Fartuch bascikowy fioletowy	Zło ^{ch}	=1. g 15.
Salopa Brzoskwiniowego koloru już używana Czerkasowa watowana	Zło ^{ch}	=18.=
Chustka Biała z Szlakami kolorowemi francuska	Zło ^{ch}	36.=
Chustka Ciemna w kolorach = = =	Zło ^{ch}	36.=
Bielizna = co jest koszule - przescieradła Ponczochy i tym podobne mniej rzeczy to Dzieci już przerobione użyły i Co wyżey wyrażono użyzią		
Czepek jeden petienotowy wyszywany	Zło ^{ch}	=1.=
Suknia perkalikowa kolorowa używana na wacie dana Służącej w Zło ^{ch} 12 ta zostaje u matki Zmarłej JPani Karmański od Służącej gwałtownie odebrana		
Czepki dwa przez tę matkę wykupione u Niey zostaią obrus używany dawny	Zło ^{ch}	=5.=
Posciel:		
Poduszek 4. w Powłóczkach płóciennych w kratki po Zło ^{ch} 4.	Zło ^{ch}	=16.=
Pierzyna w takiej powłóczce	Zło ^{ch}	=18.=
Spodek czyli pierznik w Niebieskiej powłóczce	Zło ^{ch}	=12.=
kołdra pikowa biała stara używana z falbami	<u>Zło^{ch}</u>	<u>=10.=</u>
	Ogoł -	<u>Zp</u> 236. g 15.

Tytuł VII.Porządki domowe.

komoda niska o trzech Szufladach olszowa z Zamkiem dawna	Zło ^{ch}	=12.=
Szafa do Sukni wieszania olszowa z Zamkiem	Zło ^{ch}	=12.=
Kanapka ordynaryjna popsuta z pokryciem płóciennym drukowanym Niebieskim zszarzanym		5.-
Stolik kwadratowy już dawny Czarny	<u>Zło^{ch}</u>	<u>2.=</u>
	Ogoł	<u>Zp</u> 31.-

Powyższy Akt Inwentaryzacji przez Bonifacego Grotowskiego Rejenta Powiatowego sporządzony i własnoręcznie przez Niego Spisany, z powou że przez Strony podpisanym nie został, przeto Aktem na dniu ^{19/}₃₁ Maia 1837 r. przed podpisanym Rejentem zdziałanym, w całej formie prawa skuteczniom został - i dla tego przezemnie Rejenta podpisanym zostaje-

w Rawie dnia ^{19/}₃₁ Maia 1837. roku

Piotr Grotowski Rejent

suplement do aktu

[adnotacja: dnia ^{19/}₃₁ Maja 1837. Pierwszy wypis główny na papierze Stemplowym Ceny groszy piętencie wraz z Kopią Inwentarza dołączonego również na Stęplu Ceny groszy piętencie Walentemu Bindrowi wydany - P Grotowski Rej[ent]

Do Inwentarza Dodatek

N^{er} Rep ^{111/}_{1837.}

[opłata stemplowa w wysokości 10 groszy]

Działo Się w Miescie Rawie w Powiecie i Obwodzie Rawskim w Guberni Mazowieckiej w Kancellaryi niżej wyrażonego Rejenta w Domu pod liczbą 133 przy Ulicy Piotrkowskiej Stojącym dnia ^{dziewiętnastego/}_{trzydziestego pierwszego} miesiąca Maja tysiąc Ośmsetnego trzydziestego Siodmego roku -

Rejent Powiatu Rawskiego Piotr Grotowski odebrawszy Akta po Bonifacym Grotowskim Rejencie Powiatu tego, iznalazłszy w takowych Akt Inwentaryzacji czyli pozostałości po s.p. Wiktorii z Karmanskich Bindrowey Walentego Bindra Obywatela Miasta Skierniewic Żony zmarley, przez tegoż Bonifacego Grotowskiego Rejenta sporządzony lecz przez Strony Interessowane nie podpisany, do zaakceptowania przeto rzeczonego Aktu zaważwał podpisany Rejent Walentego Bindra jako Swych dzieci z tąż zmarłą Swą Żoną Wiktorją z Karmanskich splotzonych Oyca i Naturalnego Opiekuna, niemniey Jozefa Karmańskiego przydanego Opiekuna przez Uchwałę Rady familyney przed Burmistrzem Miasta Skierniewic zebraney ustanowionych, Ktorzy Stawiając w dniu dzisiejszym oswiadczyli = iż Inwentarz na dniu 7. Maja 1833. r. przez Bonifacego Grotowskiego Rejenta Powiatu tego sporządzony tu w Oryginale dołączony z powodu nagłego wyjazdu iednego z Taxatorow Woyciecha Bąkowskiego do Warszawy, takowy aż dotąd skuteczniom bydź niemogł, że zaś tenże JPan Woyciech Bąkowski, i teraz w miescie Skierniewicach nie znajduie się, przeto tylko w przytomności iednego z Biegłych JPana Macieia Cedrowicza będącego przy oszacowaniu Ruchomości Aktem wyrażonych obiętych, i takowe Szacuiącego, powyższy Akt przyjęli Ktorego Osnowa iest następuiąca: tu pisać Akt dołączony od wyrazu „Działo Się„ - nadmienią - do teyże ieszcze należy do Massy śp. Wiktorii z Karmanskich Żony swey - a Krowa wzięta od Oyca teyże Żony Jana Karmanskiego

w Summie

Zp 72.-

b. Dwoie Swini wartuiące wówczas iak odebrałem od tegoż Karmanskiego Oyca

30.-

c Dwa Zrebaki wartuiące

Zp 120.-

d. Koń, Ktorego wartość dla słabości iego kładę

Zp 15.-

Ogoł

Zp 237.

Niemaiąc nic więcej do nadmienienia, we wszystkim Inwentarz na dniu 7. Maja 1833. roku przez Bonifacego Grotowskiego Rejenta sporządzony zatwierdzaię - a JPan Walenty Binder na rzetelność swego podania do powyższego Spisu iak niniejszego protokołu, wykonał przysięgę w ten sposób = Ja Walenty Binder przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy S. Jedynemu, iż wszystko cokolwiek po sp. Wiktorji z Karmanskich Zonie moiej pozostało, rzetelnie do wpisania w Inwentarz na dniu 7. Maja 1833. roku sporządzony oraz w niniejszy dodatkowy protokoł podałem, i nie spostrzegam azeby co opuszczone uronione lub kryjomo przez kogo wzięte bydz miało tak mi dopomóż Panie Boże w Troycy S. Jedynej i Niewinna Syna Jego męko do wiecznego Zbawienia Amen - a to w przytomności Bieglego i Swiadków niżej wyrażonych oraz przydanego Opiekuna - Daley przystąpiono do ułożenia Rekapitulacji Massy Maiątku w ten sposób -

Podług Aktu na dniu 7. Maia 1833. roku przez Rejenta Bonifacego Grotowskiego sporządzonego Massa wynosi:

z Tytułu **I** Dobro Nieruchome Zp -

„ **II** w Gotowych pieniądzech -

„ **III** w srebrnych i kosztownych naczyniach etc -

„ **IV** Miedz, Cyna, Mosiądz etc - 36.

„ **V** Wniosek zmarley Żony - 4.060.

[punkt VI zapisano jako VII]

„ **VII** Ubior, Posciel, Bielizna - 236. g 15

„ **VIII** Porządki domowe Zp 31 -

Ogoł wynosi Złotych 4.363. g 15.

Z Aktu zaś niniejszego dodatkowego iest podano Złotych 237. -

Ogołem cała Massa wynosi Zp 4600. g 15.

wyraznie Złotych Polskich Cztery tysiące Sześćset groszy pietnascie. -

Nakoniec gdy nic więcej do nadmienienia nie było, na tem Protokoł niniejszy ukonczony, przez Stawiających to iest Walentego Bindra Głownego Opiekuna, Jozefa Karmanskiego przydanego Opiekuna i Macieja Cedrowicza Bieglego przyjęty i w dowod przyjęcia przez tychże podpisany został iak następuje -
Działo Się iako wyżej -

Walenty Binder

Jozef Karmanski

Maciej Cedrowicz biegly

Krzysztof Węgrzyński Swiadek.

Antoni Jagodzinski Swiadek.

Piotr Grotowski Rejent